

Programación de 2º nivel de Educación Primaria

Curso 2022 – 2023

ÍNDICE

Páxinas

1. CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
2. DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	3
3. OS ELEMENTOS TRANSVERSAIS E OS VALORES.....	4
4. OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA.....	4
5. PROGRAMACIÓN DAS ÁREAS.....	5
ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.....	7
ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.....	25
ÁREA DE MATEMÁTICAS.....	42
ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.....	58
ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.....	74
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.....	95
6. TEMPORALIZACIÓN.....	101
7. METODOLOXÍA.....	104
8. ACTIVIDADES.....	106
9. A AVALIACIÓN.....	106
10. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	108
11. INSTRUMENTOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	108
12. CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	110
13. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	110
14. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....	112
15. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.....	112
16. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROYECTO LECTOR.....	113
17. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.....	114
18. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.....	114
19. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROYECTO LINGÜÍSTICO.....	114
20. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	114
21. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.....	115
22. PLAN DE CONTINXENCIA	
ANEXOS	

1.-CONTEXTUALIZACIÓN.

A seguinte programación marcará as pautas de actuación que, como docentes, debemos levar a cabo cos/cas nosos/as alumnos/as, co fin de desenvolver a súa personalidade integral; tendo en conta o contexto no que se atopan, sendo este un CEP de liña catro, ubicado no núcleo urbano da cidade de Vigo.

(A contextualización enviarase de modo xenérico para tódalas programacións do Centro).

CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

- Número total de alumnado: 80
- Agrupamentos: dúas aulas de 20 alumn@s, unha de 21 e outra de 19.
- Necesidades: alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e con condicións persoais que precisan respostas educativas diferente ás ordinarias, activándose os protocolos precisos que establece a lexislación vixente.

2.- DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

De acordo co disposto na LOMCE, as competencias clave forman parte das ensinanzas mínimas da educación obrigatoria, xunto cos obxectivos de cada área ou materia e os seus contidos. Polo tanto, non substitúen os elementos que actualmente se contemplan no currículo, senón que os completan formulando un enfoque integrado e integrador de todo o currículo escolar. As competencias clave concíbense como un conxunto de habilidades cognitivas, procedementos e latitudinais que poden e deben ser acadadas ó longo da enseñanza obrigatoria por todo o alumnado, respectando as súas características individuais.

Estas competencias clave non son independentes unhas das outras . Algúns elementos delas complementáanse e abordan perspectivas complementarias. Como norma cada unha das áreas ha de contribuír ó desenrolo das diferentes competencias e, a súa vez cada unha das competencias alcanzárase como consecuencia do traballo nas diferentes áreas ou materias.

Establecéronse sete competencias claves :

- *1º Comunicación lingüística (CCL)*: Esta competencia propicia que os alumnos sexan capaces de expresar sentimentos, emocións, opinións, usar o diálogo, a lectoescritura como fonte de información e ocio e que poidan comunicarse de forma oral e escrita.
- *2º Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)*: Uso da capacidade para resolver problemas relacionados coa vida cotiá, e o uso da tecnoloxía posibilita o coñecemento e interacción do mundo físico.
- *3.º Competencia dixital (CD)*: Implica o uso creativo, seguro e crítico das tecnoloxías da información.
- *4º Aprender a aprender (CAA)*: Caracterízase pola habilidade de iniciar, organizar e persistir na aprendizaxe sendo o alumno o protagonista do proceso.

- *5º Competencias sociais e cívicas (CSC)*: Implica a habilidade e capacidade para interaccionar coas persoas e resolver conflitos a través do respecto mutuo.
- *6º Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)*: Implica a capacidade de transformar ideas en actos de forma creativa, xestionando riscos e tomando decisións de xeito responsable.
- *7º Conciencia e expresións culturais (CCEC)*: Supón coñecer e valorar as diferentes manifestacións culturais e artísticas.

En cada área os contidos agrúpanse en bloques, o que non supón unha secuencia nin implica unha organización pechada; pola contra, permite organizar de diferentes formas os elementos curriculares e adoptar a metodoloxía máis axeitada ás características das aprendizaxes e do grupo de alumnos e alumnas aos que van dirixidos.

3. -OS ELEMENTOS TRANSVERSAIS E OS VALORES

Respectando o tratamento específico nalgunhas áreas, os elementos transversais, tales como, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional se traballarán desde todas as áreas posibilitando e fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra parte, o desenvolvemento de valores presentes tamén en todas as áreas axudará a que os nosos alumnos e alumnas aprendan a desenvolverse desde uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir. Traballaremos especialmente o valor da paz, a convivencia, o respecto, a solidariedade e a igualdade fomentando o traballo cooperativo e inclusivo .

4.- OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA.

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

5. PROGRAMACIÓN DAS ÁREAS

A continuación preséntase a programación das áreas impartidas polas titoras : **Lingua Galega, Lingua Castelá, Ciencias da Natureza, Ciencias Sociais, Matemáticas e Valores Sociais e Cívicos**. As programacións das áreas impartidas polos/as profesores/as especialistas figuran nas programacións remitidas polos/as mesmos/as.

As programacións organízanse segundo o seguinte esquema :

- ★ Obxectivos,
- ★ Contidos e temporalización trimestral dos mesmos.
- ★ Criterios e instrumentos de avaliación, estándares do curso, competencias que desenvolven e os indicadores de logro.
- ★ Atención a diversidade.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

OBXECTIVOS

A través da programación da área de lingua galega e literatura para o presente curso, preténdese contribuir a acadar os obxetivos xerais de etapa anteriormente mencionados.

OS CONTIDOS

A área de Lingua Galega e Literatura articúlase en cinco bloques:

- Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar.
- Bloque 2. Comunicación escrita: ler.
- Bloque 3. Comunicación escrita: escribir.
- Bloque 4. Coñecemento da lingua.
- Bloque 5. Educación literaria.

CURRÍCULO DE LINGUA E LITERATURA GALEGA 2º PRIMARIA

No seguinte cadro, recóllense os elementos do currículo e a maneira de relacionárense entre si (obxetivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave) pertencentes á área de lingua galega e literatura no 2º curso de educación primaria.

CURRÍCULO DA ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA 2º PRIMARIA				
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
OBXETIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
a, e	B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil. LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	CCL CAA CSC
b, d, e, i	B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sin xelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.	B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	CCL CD CAA CSC
a, b, c, e, o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso. LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión. LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido. LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	CCL CAA CSC CSIEE
a, c, e, o	B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper. LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC
a, c, d, e	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais. LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o	CCL CSC CAA CCEC

	tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).		seu uso fóra dela. LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral. LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas. LGB1.5.6. Participa na con-ersa formulando e contestando preguntas.	
a, b, c, o	B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	CCL CAA
b, d, e	B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Aмосa respecto ás achegas dos e das de-mais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
e, o	B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amo-sar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	CCL CAA CCEC CSIEE
a, d, e, o	B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferen-zas, en especial ás referentes ao xé-nero, ás razas e ás etnias	. B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e res-pectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e se-xista evidente. LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	CCL CSC
a, d, e, o	B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos con-textos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación... LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
b, e, l, j, o	B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia. B2.3. Localización de información en textos para aprender	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación. LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	CCL CD CSC CAA CSIEE

	vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).		LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	
b, e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
a, b, e	B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos. LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada. LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CAA
a, b, e, i	B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da bibliotecas de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da bi-blioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	CCL CAA CSC
a, b, e	B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	☐ B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros	CCL CAA CSC
a, b, e, o	B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.	B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	CCL CAA CSC CCEC
a, b, e, m, o	B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias. LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas prefe-rencias lectoras.	CCL CSC CAA CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
a, b, e, o	B3.1. Producción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de	CCL CSIEE CAA CSC

	de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar. B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais). B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto. B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de <i>para quen</i> , e <i>que</i> escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).		xeito creativo. LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación. LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas. LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	
a, b, e, j, o	B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
b, d, e, i, j	B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE
b, e, i, j	B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.	B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	CCL CD CSIEE
a, b, e, i	B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica. LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	CCL CD CAA
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
e	B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio. B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra. LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos. LGB4.1.4. Señala o xénero e número de palabras dadas.	CCL CAA

b, e	B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	CCL CSC CCEC
e	B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego. B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.	B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía. LGB4.3.2. Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	CCL CAA
a, d, e, h, m	B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	CCL CCEC
a, d, e, h, m	B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.5. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LGB4.5.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
b, d, e, o	B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de co-municación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CCEC
b, d, e, i	B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora. LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	CCL CCEC CD
b, e	B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados.	LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC
b, d, e	B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	CCL

a, d, e, o	B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
a, d, e, o	B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.6.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS

No cadro que sigue, distribúese a temporalización, ao longo dos 3 trimestres, das 14 unidades didácticas de lingua galega e literatura.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA. 1º TRIMESTRE. UNIDADES 1 – 4.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES APRENDIZAXE
<p>B.1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR. Análise oral da imaxe inicial. Vocabulario: parques infantís, aire libre, xogos e as suas normas, clínica veterinaria. escoita adecuada. Pronuncia e entoación adecuada na lectura. Asociación imaxe-descripción. Pronuncia correcta da contracción <i>ao/aos</i>. Presentación, felicitacións, expresión de experiencias persoais, valoración da amizade, opinión persoal sobre normas do xogo, conversa sobre coidado de animais, expresións de ánimo e consolo, intervencións na aula e respecto polas opinións dos demais.</p> <p>B.2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER. Lectura comprensiva do texto inicial, apoiándose na imaxe e traballando por unha maior expresividade e autonomía lectora. Localización e comprensión explícita nos textos da unidade. Interpretación de expresións e frases feitas. Identificación dos personaxes e as súas intervencións. Comprensión e interpretación de información procedente dun mapa. Interese polos textos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.</p> <p>B.3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR Escritura dunha invitación, das normas dun xogo, dunha descripción de animais ou dunha ruta a pé, seguindo un modelo proposto. Dictados con <i>c/qu, g, punto, exclamación, interrogación, e mp e mb</i>. Decoración dunha invitación con ilustracións axeitadas. Presentación adecuada dos traballos escritos, con limpeza, claridade e orde.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler e comprende diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita (ex. Personaxes) 2. Participar oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Empregar o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Escribir diferentes textos seguindo un modelo proposto. 5. Empregar correctamente as grafías traballadas: <i>c, que, g, mb, mp, s, x</i>, así como normas ortográficas como punto, interrogación ou exclamación. 6. Comprender o concepto de sílaba e clasifica segundo o número de sílabas dunha palabra. 7. Excribir oracións e identifica suxeito e predicado. 8.- Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lee e comprende diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita (ex. Personaxes) 2. Participa oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Emprega o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Escribe diferentes textos seguindo un modelo proposto. 5. Emprega correctamente as grafías traballadas: <i>c, que, g, mb, mp, s, x</i>, así como normas ortográficas como punto, interrogación ou exclamación. 6. Comprende o concepto de sílaba e clasifica segundo o número de sílabas dunha palabra. 7. Escribe oracións e identifica suxeito e predicado. 8.- Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostra unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

Redacción das respostas ás preguntas de comprensión dun texto que acaba de ler.

Escritura de oracións.

Preocupación pola ortografía e a caligrafía.

B.4. COÑECEMENTO DA LINGUA.

Utilización de terminoloxía lingüística e gramatical básica (letra, palabra, oración; vogais, consoantes).

Coñecemento do abecedario galego.

Ortografía: c/qu, g/gu/gü, punto, interrogación, admiración, mb/mp, s/x.

A sílaba: clasificación número sílabas.

Oración: recoñecemento, orde das palabras, interrogativas e exclamativas.

Diminutivos.

Suxeito e predicado: identificar e escribir.

B.5. EDUCACIÓN LITERARIA

Lectura en voz alta e silenciosa de textos narrativos, poéticos, informativos, e instructivos.

Lectura e comprensión de textos literarios.

Lectura expresiva.

Invenção dun título para un poema.

Adiviñas sobre animais tradicionais ou inventadas.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA. 2º TRIMESTRE. UNIDADES 5 – 8.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES APRENDIZAXE
<p>B.1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR. Análise oral da imaxe inicial. Identificación do que se fala nunha audición. Conversa guiada sobre a educación en valores: natureza, saúde, respecto. Vocabulario: espectáculos, insectos, plantas, xardíns e rúa. Expresión dunha opinión persoal. Mantemento dunha actitude de escoita adecuada. Respecto polas opinións dos e das demais nas intervencións na aula. Pronuncia e entoación adecuadas nas lecturas da unidade. Identificar a lingua galega como válida para saudar e despedirse. Descrición da situación dunha persoa nunha imaxe para que os demais adiviñen de quen se trata.</p> <p>B.2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER. Lectura e comprensión de distintos tipos de texto. Lectura en voz alta, coa pronuncia e a entoación axeitadas. Identificación dos personaxes coas súas accións, dos espazos da acción e da orde en que se dan as accións de que fala a lectura. Dedución do significado de palabras e expresións coa axuda do contexto. Interese, lectura e comprensión de textos informativos, descritivos e poéticos. Resolución de actividades interpretando información</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler e comprender diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita, deducindo o significado de palabras segundo o contexto. 2. Participar oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Empregar o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Escribir un conto, un cartel ou unha descrición. 5. Empregar correctamente as regras ortográficas como as da maiúscula, r forte, c/z e a contracción de artigos. 6. Identificar, comprender a clasificar determinantes e sustantivos, respetando a concordancia. 7. Identificar as diferenzas na escrita de palabras en diferentes linguas. 8. Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lee e comprende diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita, deducindo o significado de palabras segundo o contexto. 2. Participa oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Emprega o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Escribe un conto, un cartel ou unha descrición. 5. Emprega correctamente as regras ortográficas como as da maiúscula, r forte, c/z e a contracción de artigos. 6. Identifica, comprende a clasifica determinantes e sustantivos, respetando a concordancia. 7. Identifica as diferenzas na escrita de palabras en diferentes linguas. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostra unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

procedente de ilustracións.

Valoración da importancia da lectura como fonte de información e diversión.

B.3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

Redacción das respostas ás preguntas de comprensión

Elaboración dun cartel dun acontecemento.

Escritura dun conto seguindo uns pasos dados.

Elaboración dunha descrición a partir dun modelo e unhas preguntas.

Explicación das características dun personaxe fantástico.

Presentación adecuada das actividades escritas.

Dictados coas regras ortográficas coñecidas.

Ortografía: maiúsculas, R forte, contracción dos artigos.

Presentación de traballos con limpeza, claridade e orde.

B.4. COÑECEMENTO DA LINGUA.

Pronomes persoais, sustantivo (comúns, propios, individuais, colectivos, concretos, abstratos), xénero e número, determinantes, contraccións dos artigos, contraccións, concordancia.

R forte, maiúsculas, c/z.

Identificación das diferenzas na escrita de palabras en diferentes linguas.

B.5. EDUCACIÓN LITERARIA

Lectura guiada de diferentes tipos de textos para mellorar a expresividade.

Composición dun poema breve completando con pistas.

Elaboración dun conto seguindo uns pasos dados.

Escritura dunha explicación sobre un personaxe fantástico.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA. 3º TRIMESTRE. UNIDADES 9– 12.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES APRENDIZAXE
<p>B.1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR. Análise e comentario da lámina inicial. escoita atenta dunha audición. Conversa guiada sobre educación en valores: evitar perigos, reciclaxe, patrimonio, coidar os xoguetes. Participación en diferentes situacións comunicativas: debates, diálogos, etc. Vocabulario: río, antigüedad, xoguetes. Explicación de como se poden reutilizar diferentes obxectos. Formulación de preguntas poñéndose no lugar dun xornalista. Explicación do funcionamento dun xoguete. Publicidade. Respecto polas opinións dos e das demais nas intervencións na aula. Respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. Discriminación dos sons da grafía x.</p> <p>B.2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER. Lectura en voz alta dun conto, prestando atención ás sílabas tónicas ,os signos de puntuación, esforzándose en adquirir velocidade lectora, Identificación dos personaxes cos seus actos,dos espazos e da orde en que se dan as accións de que fala a lectura. Dedución do significado de palabras e expresións coa axuda do contexto. Búsqueda de textos na biblioteca o en Internet. Valoración da importancia da lectura como fonte de información e diversión. Interese e valoración de diferentes tipos de textos como o cómic ou o texto informativo.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler e comprender diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita, deducindo o significado de palabras segundo o contexto. 2. Participar oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Empregar o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Formular preguntas correctamente. 5. Cumprir coas normas ortográficas estudadas ao longo do curso. 6. Elaborar diferentes tipos de textos traballados ao longo das unidades. 7. Recoñecer os adxetivos e os verbos, e empregalos en pasado, presente e futuro. 8.- Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9.Mostrar unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10.Mostrar interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lee e comprende diferentes tipos de textos, empregando a pronuncia e entoación axeitada e localizando neles información explícita, deducindo o significado de palabras segundo o contexto. 2. Participa oralmente en conversas, diálogos ou debates, respetando as normas do intercambio comunicativo, así como as opinións dos demais. 3. Emprega o novo vocabulario tanto na escrita coma nas intervencións orais 4. Formula preguntas correctamente. 5. Cumpre coas normas ortográficas estudadas ao longo do curso. 6. Elabora diferentes tipos de textos traballados ao longo das unidades. 7. Recoñece os adxetivos e os verbos, e empregalos en pasado, presente e futuro. 8.- Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9.Mostra unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10.Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

Lectura dramatizada dun texto dialogado.

B.3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

Presentación adecuada das actividades escritas da unidade.

Redacción dunha carta, elaboración de carteis con mensaxes medioambientais, etiquetas de elementos dun catálogo e elaboración do propio catálogo empregando o ordenador, instrucións para construír un xoguete, Realización de actividades para practicar o uso de *br* e *bl*, *da* e *x*.

Copia de textos ao ditado para aplicar os coñecementos ortográficos da unidade e tamén os de unidades anteriores nun ditado acumulativo.

B.4. COÑECEMENTO DA LINGUA.

Adxetivo e verbo. Palabras compostas. A coma.

Comparación implícita dalgunhas diferenzas entre galego e castelán en canto aos grupos *br* e *bl*, *ie* e *ll*,

Coñecemento e asimiliación das palabras que se escriben con *x*.

Cumprimento das normas ortográficas vistas en unidades anteriores.

Recoñecemento de diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.

B.5. EDUCACIÓN LITERARIA

Lectura guiada para mellorar a expresividade e a autonomía lectora.

Fábula e cómic: características.

Inventar o final dun conto.

Escribir unha estrofa dun poema. Identificación dos versos e palabras que riman.

MÍNIMOS ESIXIBLES DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.

- ♣ Le textos con articulación, ritmo e entoación axeitada.
- ♣ Comprende e interpreta a mensaxe dun texto escrito
- ♣ Constrúe frases con sentido e vocabulario axeitado.
- ♣ Escribe un texto axeitado ao nivel.
- ♣ Escribe con caligrafía clara e lexible coidando a presentación e orde nos traballos.
- ♣ Escribe coa ortografía básica do nivel (separar palabras, maiúsculas, sinfóns-trabadas, MP-MB,BL-BR).
- ♣ Realiza ditados coa ortografía axeitada separando adecuadamente as palabras nun texto de produción libre.
- ♣ Fala e escribe con concordancia gramatical.
- ♣ Ten adquiridas as habilidades e destrezas necesarias para que poida afrontar o seguinte curso coa autonomía axeitada.

CONTIDOS TRAVERSAIS

Ao longo do curso traballaranse os seguintes elementos.

CONTIDOS TRAVERSAIS	
Comprensión lectora.	Lectura e comprensión de textos en cada unidade didáctica. Lecturas e comprensión de los textos dos libros digitais cos temas tratados Lectura e comprensión de distintos libros de lecturas
Expresión oral e escrita.	Exposición oral e escritura en traballos individuais, actividades en grupo, en razoamentos ou intervencións: planificación, redacción, revisión. Expresión oral e escritura das aprendizaxes, utilizando un vocabulario preciso. Expresión escrita en soporte papel e en pantalla.
Comunicación audiovisual.	Proxección de diferentes videos explicativos de diferentes temas. Interpretación de imáxenes, táboas, esquemas, gráficas...
Tecnoloxías da Información e da Comunicación	Utilización do libro dixital. Utilización de recursos interactivos do blog do ciclo. Utilización de recursos da red: Aproveitamento de recursos educativos en Internet: búsqueda de imáxenes, información ...

Actitude emprendedora.	Escribe, de forma creativa, frases e pequenos textos Organiza e planifica o discurso acomodándose aos diferentes modos discursivos (narrar, exponer, describir, informarse, dialogar)
Educación cívica e constitucional.	Desenvolver actitudes e comportamentos cívicos e responsables co seu entorno e nas actividades diarias. Cumprir as normas xerais da aula. Respetar as normas do intercambio comunicativo (quenda de palabra, as intervención dos compañeiros...) respetando as ideas dos demais. Mostrar respecto e tolerancia coas persoas que nos rodean, coa diversidade de culturas e formas de vida. Prevenición de comportamentos e estereotipos que supoña discriminación sexista. Evitar situación motivadas polo uso inadecuado das TIC. Comprensión e respecto a la importancia do traballo en equipo e colaboración. Orde e colocación do seu material, do material común, da biblioteca de aula. Defensa os dereitos e os deberes de cada membro da sociedade, valorando o diálogo como instrumento para solucionar os problemas de convivencia. Estimar e valorar a lingua oral e escrita como medio para establecer e mellorar a relación cos demais. Valorar a diversidade lingüística do Estado como un feito cultural enriquecedor.

ATENCIÓN A DIVERSIDADE

- o **Ensinada individualizada.** Actividades de reforzo propostas na guía didáctica e adecuadas ás necesidades do alumnado.
- o **Outras medidas de atención á diversidade.** Programa de ampliación do proxecto de *Ensinanza individualizada* correspondente á unidade. Actividades de ampliación propostas na guía didáctica.

METODOLOXÍA

ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS		
MODELOS METODOLÓXICOS	PRINCIPIOS METODOLÓXICOS	AGRUPAMENTOS
Modelo discursivo/expositivo. Modelo experiencial. Obradoiros.	Actividade e experimentación. Participación. Motivación.	Tarefas individuais. Agrupamento flexible. Parellas.

Aprendizaxe cooperativa. Traballo por tarefas. Traballo por proxecto. Traballo cooperativo. Outros	Personalización. Inclusión. Interacción. Relevancia. Funcionalidade. Globalización. Avaliación formativa. Outros.	Pequeno grupo. Gran grupo. Grupo interclase. Outros.
--	--	---

A AVALIACIÓN

RECURSOS PARA A AVALIACIÓN.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS PARA A AVALIACIÓN	SISTEMA DE CUALIFICACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> Observación directa e sistemática do traballo diario. Análise das producións dos alumnos/as. Uso de la biblioteca de aula e do Centro Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións). Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións).. Traballo en grupo Outros. 	<ul style="list-style-type: none"> Observación directa. Probas de avaliación inicial. Textos escritos. Outros documentos gráficos ou textuais. Debates e intervencións orais. Exposición Proxectos persoais ou de grupo. Representacións e dramatizacións. Rexistro do uso da biblioteca. Diario de clase. Outros 	<p>Cualificación cuantitativa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Na proba de control : a cualificación máxima da proba será de 10 puntos. A avaliación inicial cualificarase da mesma maneira. <p>Cualificación cualitativa: ten como clave para o diagnóstico a rúbrica correspondente á unidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> As probas de avaliación por competencias. A observación directa.

AVALIACIÓN : PORCENTAXES.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
<p>A avaliación positiva das materias pendentes estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na programación do nivel.</p> <p>Segundo o grado de adquisición das aprendizaxes básicas de lectura e escritura</p>	<p>Analizarase a evolución do proceso de ensino-aprendizaxe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Esfuerzo, interese e traballo diario de clase. Valoración dos procesos seguidos e resultados. Destrezas comunicativas. Comprensión lectora e expresión oral. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Grado de adquisición das competencias básicas. • Realización das tarefas sen axuda externa. • Orde , limpeza de presentación dos traballos. 	
Análise das producións do alumnado	Traballo diario (oral e escrito): cadernos, libro, fichas das unidades didácticas, rexistros de lectura e comprensión...Probas de avaliación específicas.	70 %
Observación sistemática do esforzo, presentación dos seus traballos, actitude, remata as actividades nos tempos marcados, comportamento e autonomía.	Diario de clase, observación directa.	30%
Cualificación total		100%

(VER ANEXOS)

MATERIAL E RECURSOS.

- Libro de Lingua Galega e Literatura . SABER FACER contigo Editorial Santillana Obradoiro
- Libro dixital
- Libros de lectura da biblioteca de aula.
- ordenador.
- CD audio con las lecturas de cada unidad.
- Tarxetas de lectoescritura, murais ilustrativos , abecedarios...
- Recursos didácticos da página web www.anayadigital.co
- Recursos aportados polo alumnado e as familias.
- Recursos de la biblioteca.
- Prensa escrita.

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.

OBXECTIVOS

- escoitar mensaxes orais con atención e con actitude respectuosa.
- Comprender as ideas esenciais das mensaxes.
- Expresar oralmente os seus desexos, experiencias, sentimentos e opinións de forma clara e ordenada, comezando a utilizar un vocabulario axeitado.
- Participar en situacións de comunicación oral respectando as normas básicas que regulan a interacción (quendas de palabra, formulas de tratamento sinxelas e adecuadas, respecto polas opinións alleas...).
- Articular correctamente os sons da lingua castelá segundo as normas básicas desta lingua.
- Iniciar e desenvolver a habilidade lectora: descodificación correcta, lectura mental, entoación e ritmos axeitados...
- Recoñecer a información relevante de textos informativos sinxelos
- Recoñecer os elementos estruturais básicos de textos narrativos escritos (personaxes, accións, lugar, secuencia...).
- Identificar e comprender informacións contidas en mensaxes non verbais (xestos, sinais, carteis informativos con iconas...)
- Recoñecer distintos tipos de textos seguindo estratexias ou pautas dadas.
- Interesarse pola escritura como instrumento de expresión persoal, comunicación, aprendizaxe e planificación da propia actividade.
- Escribir textos sinxelos e breves empregando oracións curtas e utilizando palabras do vocabulario propio da idade.
- Empregar a lingua para comunicarse cos demais.
- Utilizar a terminoloxía lingüística e gramatical de forma básica para a produción de textos e coñecer as normas ortográficas máis sinxelas
- Comparar aspectos básicos das linguas que coñece, especialmente galego e castelán para mellorar na aprendizaxe e evitar as interferencias que se poden dar entre as dúas linguas.
- Beneficiarse da lectura para a aprendizaxe no resto das áreas.
- Utilizar os medios de comunicación impresa e audiovisual para escoitar, ler e obter informacións de interese.
- Facer uso das tecnoloxías da información e a comunicación para obter, recoller e elaborar informacións sinxelas referidas a temas interesantes da vida cotiá.
- Mostrar interese e curiosidade por textos literarios, tanto nos seus aspectos comprensivos como expresivos, e valorar a utilidade para outras aprendizaxes e o enriquecemento persoal.
- Ler textos literarios sinxelos comprendendo o contido e significado
- Respectar os diversos usos, orais e escritos, da lingua castelá.
- Rexeitar os usos discriminatorios no emprego da lingua oral e escrita
- Utilizar a lingua para destacar os valores da cultura castelá e doutras culturas.
- Manifestar actitudes de aprecio e respecto cara ás diferentes linguas valorando a lingua castelá como a lingua galega e as posibilidades de comunicación que elas nos proporciona
- Iniciarse no hábito e o gusto pola lectura e amosar autonomía lectora e certa capacidade para seleccionar textos do seu interese.
- Utilizar a biblioteca de aula e do colexio.

OS CONTIDOS

A área de Lingua Castelá e Literatura artículase en cinco bloques:

- Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar.
- Bloque 2. Comunicación escrita: ler.
- Bloque 3. Comunicación escrita: escribir.
- Bloque 4. Coñecemento da lingua.
- Bloque 5. Educación literaria.

Currículo de Lingua Castelá en 2º						
Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar						
2º	LC	a,c,d,e	LC-B1.1-Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	LC-B1.1-Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	CCL CAA CSC	2º-LCB1.1.1-Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións. 2º-LCB1.1.2-Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.
2º	LC	b,e	LC-B1.2-Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	LC-B1.2-Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	CCL	2º-LCB1.2.1-Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes. 2º-LCB1.2.2-Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.
2º	LC	a,b,e	LC-B1.3-Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	LC-B1.3-Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.cación en diferentes situacións de aula.	CCL CD CAA CSC CSIEE	2º-LCB1.3.1-Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.
2º	LC	b,e	LC-B1.4-Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	LC-B1.4-Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	CCL	2º-LCB1.4.1-Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel. 2º-LCB1.4.2-Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.
2º	LC	b,d,e,f	LC-B1.5-Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	LC-B1.5-Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL	2º-LCB1.5.1-Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social. 2º-LCB1.5.2-Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos. 2º-LCB1.5.3-Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
2º	LC	d,e,i	LC-B1.6-Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LC-B1.6-Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	CCL CD CAA CSC	2º-LCB1.6.1-Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.

						2º-LCB1.6.2-Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.
2º	LC	b,e	LC-B1.7-Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	LC-B1.7-Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	2º-LCB1.7.1-Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.
2º	LC	b,e	LC-B1.8-Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	LC-B1.8-Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	CCL	2º-LCB1.8.1-Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.
2º	LC	b,e	LC-B1.9-Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LC-B1.9-Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	CCL CAA CSIEE	2º-LCB1.9.1-Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas. 2º-LCB1.9.2-Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.
2º	LC	a,b,d,m	LC-B1.10-Usa dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LC-B1.10-Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	2º-LCB1.10.1-Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
2º	LC	a,b,e	LC-B1.11-Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	LC-B1.11-Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar	CCL CAA CSC CSIEE	2º-LCB1.11.1-Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.
Bloque 2: Comunicación escrita: ler						
2º	LC	b,e	LC-B2.1-Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	LC-B2.1-Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	CCL	2º-LCB2.1.1-Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade. 2º-LCB2.1.2-Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.
2º	LC	e	LC-B2.2-Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio	LC-B2.2-Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como	CCL CAA	2º-LCB2.2.1-Identifica o tema dun texto sinxelo.

			para ampliar o vocabulario.	medio para ampliar o vocabulario.		2º-LCB2.2.2-Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).
2º	LC	b,e	LC-B2.3-Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	LC-B2.3-Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	CCL CAA	2º-LCB2.3.1-Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto. 2º-LCB2.3.2-Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes 2º-LCB2.3.3-Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
2º	LC	e	LC-B2.4-Gusto pola lectura. LC-B2.5-Selección de libros segundo o gusto persoal. LC-B2.6-Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	LC-B2.4-Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	CCL	2º-LCB2.4.1-Dedica, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria. 2º-LCB2.4.2-Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.
2º	LC	e,i	LC-B2.7-Usa da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	LC-B2.5-Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	CCL CD CAA	2º-LCB2.5.1-Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.
2º	LC	a,b,e	LC-B2.8-Iniciación á creación da biblioteca persoal.	LC-B2.6-Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	CCL CSC	2º-LCB2.6.1-Coida, conserva e organiza os seus libros.

2º	LC	a,e	LC-B2.9-Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.	LC-B2.7-Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	CCL CAA CSC	2º-LCB2.7.1-Diferenza, con axuda, entre información e publicidade. 2º-LCB2.7.2-Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.
2º	LC	b,e,i	LC-B2.10-Uso guiado das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	LC-B2.8-Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	CCL CD CAA	2º-LCB2.8.1-Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir						
2º	LC	e	LC-B3.1-Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos).. LC-B3.2-Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. LC-B3.3-Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. LC-B3.4-Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	LC-B3.1-Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas(informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	CCL CAA	2º-LCB3.1.1-Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios 2º-LCB3.1.2-Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.
2º	LC	b,e,m	LC-B3.5-Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LC-B3.2-Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	2º-LCB3.2.1-Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
2º	LC	b,e	LC-B3.6-Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) LC-B3.7-Textualización en frases elementais con secuencia lineal.	LC-B3.3-Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura	CCL CAA CSIEE	2º-LCB3.3.1-Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.

			LC-B3.8-Revisión e mellora do texto.			
2º	LC	b,e,i	LC-B3.9-Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	LC-B3.4-Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	CCL CD CAA	2º-LCB34.1-Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda. 2º-LCB34.2-Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.
2º	LC	e,i	LC-B3.10-Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. LC-B3.11-Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	LC-B3.5-Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.	CCL CD CAA	2º-LCB3.6.1-Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.
Bloque 4: Coñecemento da lingua						
2º	LC	b,e	LC-B4.1-A palabra. LC-B4.2-Recoñecemento das distintas clases de palabras(nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. LC-B4.3-Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	LC-B4.1-Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer	CCL	2º-LCB4.1.1-Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo. 2º-LCB4.1.2-Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.
2º	LC	e	LC-B4.2-Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. LC-B4.4-Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos. LC-B4.5-Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración	LC-B4.2-Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	CCL	2º-LCB4.2.1-Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita. 2º-LCB4.2.2-Forma palabras compostas a partir de palabras simples. 2º-LCB4.2.3-Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.

			simple, suxeito e predicado.			
2º	LC	b,e	LC-B4.6-Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	LC-B4.3-Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	CCL	2º-LCB4.3.1-Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.
2º	LC	b,e	LC-B4.7-Clases de nomes: comúns e propios. LC-B4.8-As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	LC-B4.4-Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL	2º-LCB4.4.1-Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 2º-LCB4.4.2-Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas. 2º-LCB4.4.3-Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
2º	LC	e,i	LC-B4.9-Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	LC-B4.5-Utilizar programas e aplicacións educativas dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe	CCL CD CAA	2º-LCB4.5.1-Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.
2º	LC	d,e,o	LC-B4.10-Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	LC-B4.6-Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada	CCL CAA	2º-LCB4.6.1-Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.
Bloque 5: Educación Literaria						
2º	LC	d,e	LC-B5.1-Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	LC-B5.1-Valorar textos como fonte de lecer e información.	CCL CCEC	2º-LCB5.1.1-Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas.

2º	LC	d,e	LC-B5.2-Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LC-B5.3-Identificación de recursos literarios.	LC-B5.2-Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	CCL CAA	2º-LCB5.2.1-Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 2º-LCB5.2.2-Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)
2º	LC	d,e	LC-B5.4-Valoración de recursos literarios.	LC-B5.3-Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC	2º-LCB5.3.1-Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.
2º	LC	b,e	LC-B5.5-Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	LC-B5.5-Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	CCL CAA CSIEE CCEC	2º-LCB5.5.1-Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
2º	LC	a,b,e	LC-B5.6-Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	LC-B5.6-Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	CCL	2º-LCB5.6.1-Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.
2º	LC	d,o	LC-B5.7-Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	LC-B5.7-Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	CCL CAA CCEC CSC	2º-LCB5.7.1-Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
2º	LC	d,e,o	LC-B5.8-Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LC-B5.8-Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CCL CSC CCEC	2º-LCB5.8.1-Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.

Estos cinco bloques indicados, traballaranse baixos as seguintes unidades didácticas distribuídas nos tres trimestres escolares:

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA .1º TRIMESTRE. (UNIDADES 1-5)

OBXECTIVOS	CONTIDOS.	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Ler, escribir e comprender oracións e textos. • Adquirir novo vocabulario. • Recoñecer, ler e escribir o abecedario. • Facer un uso correcto da maiúscula. • Aplicar as normas ortográficas dos grupos estudados. • Identificar as palabras sinónimas e antónimas. • escoitar, memorizar e recitar textos poéticos sinxelos. • Mostrar interese polo traballo diario, demostrando autonomía persoal . • Interese pola presentación das súas tarefas seguindo as normas básicas de presentación: disposición no papel, orde, limpeza e calidade caligráfica. • Aprecio pola lectura como fonte de pracer e información. 	<p>COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR: Comprensión de pequenos textos orais. Lectura , memorización, dramatización, creación de cantigas,adiviñas,retahílas,refráns ...relacionadas cos centros de interese e coas celebracións tradicionais. Fórmulas de cortesía , presentación , expresión de opinión e narración de historias.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Le e comprende o sentido global dun texto. 2. Emprega correctamente a letra malúscula. 3. Recoñece os grupos consonánticos estudados. 4. Forma frases con sentido completo. 5. Recoñece palabras sinónimas e antónimas. 6. Clasifica OS nomes propios e comúns. 7. Participa en debates diálogos e discusións guiadas. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e terminar no tempo sinalado. 9.Mostra unha actitude respectuosa con os/as compañeiros/as e profesorado. 10.Mostra interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler e comprender ou significado xeral dun texto. 2. Usar correctamente a maiúscula. 3. Recoñece os grupos consonánticos estudados. 4. Formar frases, oracións con significado completo. 5. Recoñecer sinónimos e antónimos. 6. Clasificar nomes propios e comúns. 7. Participa en diálogos e debates guiados 8.Presenta os traballos con limpeza, orde e remata non tempo indicado. 9 .Amosa unha actitude respectuosa cara os compañeiros, compañeiras e os profesores. 10. Amosa interese e esforzo polo teu traballo.
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA. LER: Lectura e comprensión de: poemas,texto espositivo,fábula e cómic.</p>		
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA.: Creación de textos moi sinxelos: O carné, a nota, a oración, a axenda e a felicitación.</p>		
	<p>COÑECEMENTO DA LINGUA. Vocabulario :Abecedario, sinónimos,antónimos, diminutivos e aumentativos. Ortografía :O punto e a maiúscula; c , q e z ; interrogación e exclamación; g, gu e gü Gramática:Letras, palabras, sílabas e a oración. Nomes: común, propios,individuais e colectivos</p>		
<p>EDUCACIÓN LITERARIA: Coñecemento e identificación de diferentes tipos de libros da literatura tradicional (oral/escrita) de diversa temática (misterio, animais,...) Fomento do hábito lector valorando a literatura en calquera lingua como vehículo de comunicación e como recurso e gozo persoal. Uso de la biblioteca de aula e do Centro. Ler de forma guiada textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. Dramatización de pequenas escenas.</p>			

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA. 2º TRIMESTRE. (UNIDADES 6-10)

OBXECTIVOS	CONTIDOS.	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Ler, escribir e comprender contos, oracións e textos. • Adquirir novo vocabulario. • Identificar e usar correctamente as onomatopeyas. • Distinguir e utilizar adxectivos. • Escribir correctamente palabras con ge, je, gi e ji. • Identificar e formar palabras derivadas, compostas e familias de palabras. • Coñecer e usar correctamente os artigos, demostrativos tanto en xénero como en número. • Aplicar a regra ortográfica br e bl • Describir persoas, animais de maneira oral e escrita. • Contar unha historia oralmente e escribir o titular dunha noticia. • Identificar e formar palabras cos prefixos deas- e in-. • Coñecer e usar correctamente o xénero nos nomes. Facer un uso correcto de ll en palabras terminadas en - illo e - illa. • Describir oralmente obxectos e escribir instrucións. • Mostrar interese polo traballo diario demostrando autonomía persoal . • Interese pola presentación das súas tarefas seguindo as normas básicas de presentación: disposición no papel, orde, limpeza e calidade caligráfica. • Aprecio pola lectura como fonte de pracer e información 	<p>COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR: Comprensión de textos. Lectura, memorización, dramatización , creación de cantigas, adiviñas, retahílas, refráns, trabalinguas con ritmo e entoación apropiadas e relacionadas cos centros de interese do trimestre. Descripción: persoas, animais e obxectos.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le textos con articulación, ritmo e fluidez adecuada. 2. Recoñece os grupos consonánticos traballados e fai dictados coa ortografía adecuada. 3. Extrae o sentido global do texto e responde as preguntas orais e escritas sobre os mesmos. 4. Realiza descricións sinxelas de persoas, animais, obxectos e lugares. 5. Concorde en xénero e en número os sustantivos e os adxectivos.. 6. Escribe adxectivos para falar das calidades dos nomes. 7. Recoñece as palabras derivadas, compostas e as familia de palabras. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Aposa unha actitude respetuosa cos compañeiros e o profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler textos con articulación, ritmo e fluidez adecuada. 2. Recoñecer os grupos consonánticos traballados e facer dictados con ortografía adecuada. 3. Extraer o sentido global do texto e responder preguntas orais e escritas sobre os mesmos. 4. Realizar descricións sinxelas de persoas, animais, obxectos e lugares. 5. Concorde o xénero e o número nos sustantivos e nos adxectivos.. 6. Escribir adxectivos para falar das calidades dos nomes. 7. Recoñecer palabras derivadas, compostas e familia de palabras. 8. Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa cos compañeiros e profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA. LER. Lectura e comprensión de: poemas, texto expositivo, conto, noticia e diario.</p>		
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA: Descripción: persoas, animais e obxectos. Conto, comic e noticia.</p>		
	<p>COÑECEMENTO DA LINGUA. Vocabulario : Onomatopeas, palabras derivadas e compostas; sinónimos e antónimos e familias de palabras. Prefixos. Ortografía : uso ge, gi, je, ji , palabras con r e rr. Palabras terminadas en –ill, -illa. O guión. Gramática: O adxectivo, artigo, demostrativos, o xénero e o número.</p>		
	<p>EDUCACIÓN LITERARIA. Coñecemento dos diferentes tipos de libros Coñecemento dos diferentes tipos de contos: maravillosos. Lectura guiada de de textos narrativos de tradición oral e de literatura infantil. Valoración dous textos literarios como medio de goce persoal. Valoración dá autonomía lectora</p>		

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA. 3º TRIMESTRE.(UNIDADES 11-15)

OBXECTIVOS	CONTIDOS.	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolver a capacidade comunicativa e as habilidades de expresión oral. • escoitar e comprender contos, oracións e textos. • Ler e comprender un texto. • Identificar personaxes e detalles significativos dun conto. Recoñecer e comentar as secuencias dun conto. • Ampliar e fixar vocabulario. • Iniciarse na identificación dos tempos verbais: presente, pasado e futuro. • Ler, memorizar e recitar textos poéticos sinxelos. • Lectura dramatizada dun diálogo. • Completar oracións e textos. • Aplicar e escribir adxectivos concordados. • Afianzar a ortografía natural. Utilizar as maiúsculas en nomes propios de persoa, animal e lugar. Escribir m antes de b e p. • Recoñecer significados contrarios e sinónimos. • Mostrar interese polo traballo diario demostrando autonomía persoal . • Interese pola presentación das súas tarefas seguindo as normas básicas de presentación: disposición no papel, orde, limpeza e calidade caligráfica. • Aprecio pola lectura como fonte de pracer e información 	<p>COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR: Comprensión de pequenos textos. Lectura , memorización e dramatización de cantigas, adiviñas, retahílas, refráns relacionadas cos centros de interese do trimestre. Diálogo, exposición e entrevista.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le textos con articulación, ritmo e fluidez adecuada. 2. Realiza dictados con caligrafía e ortografía correcta. 3. Identifica o suxeito e o predicado en diferentes oracións. 4. Realiza pequenos escritos separando as palabras con ortografía correcta, diálogos.. 5. Identifica oracións interrogativas e exclamativas: entonación e signos. 6. Utiliza nas oracións o verbo nos seus tempos correspondentes (presente, pasado e futuro.) 7. Emprega adecuadamente os grupos mp e mb. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Aposa unha actitude respetuosa com os compañeiros e profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler textos con articulación, ritmo e fluidez adecuada. 2. Realizar dictados con caligrafía e ortografía correcta. 3. Identificar o suxeito e predicado en diferentes oracións. 4. Realizar pequenos escritos separando as palabras con ortografía correcta, diálogos.. 5. Identificar oracións interrogativas e exclamativas: entonación e signos. 6. Utilizar nas oracións o verbo nos seus tempos correspondentes(presente, pasado e futuro.) 7. Emprega adecuadamente os grupos mp e mb. 8. Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa com os compañeiros e profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA. LECTURA. Comprensión de poemas, conto e anuncios.</p>		
	<p>COMUNICACIÓN ESCRITA. O diálogo, o correo electrónico, anuncio, o cartel publicitario. e entrevista.</p>		
	<p>COÑECEMENTO DA LINGUA. Vocabulario: Ampliación do vocabulario. A comparación, campo semántico, palabras polisémicas, frases feitas e o dicionario. Ortografía. -Dominio da ortografía natural de nivel. O uso de Mp, mb. Palabras terminadas en –d ou –z. R detrás de l, n e s. - Coma Gramática: A comparación. • O verbo. Os tempos verbais. Pronomes persoais. O suxeito e o predicado. As linguas de España.</p>		
	<p>EDUCACIÓN LITERARIA. Ler de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso e gozo persoal.</p>		

MÍNIMOS ESIXIBLES DE NIVEL LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.

Lingua castelá

- ♣ Le textos con articulación, ritmo e entoación axeitada.
- ♣ Comprende e interpreta a mensaxe dun texto escrito
- ♣ Constrúe frases con sentido e vocabulario axeitado.
- ♣ Escribe un texto axeitado ao nivel.
- ♣ Escribe con caligrafía clara e lexible coidando a presentación e orde nos traballos.
- ♣ Escribe coa ortografía básica do nivel (separar palabras, maiusculas, sinfóns-trabadas, MP-MB,BL-BR).
- ♣ Realiza ditados coa ortografía axeitada separando adecuadamente as palabras nun texto de produción libre.
- ♣ Fala e escribe con concordancia gramatical.
- ♣ Ten adquiridas as habilidades e destrezas necesarias para que poida afrontar o seguinte curso coa autonomía axeitada.

CONTIDOS TRAVERSAIS

Ao longo do curso traballaranse os seguintes elementos.

CONTIDOS TRAVERSAIS	
Comprensión lectora.	Lectura e comprensión de textos en cada unidade didáctica. Lecturas e comprensión de los textos dos libros digitais cos temas tratados Lectura e comprensión de distintos libros de lecturas
Expresión oral e escrita.	Exposición oral e escritura en traballos individuais, actividades en grupo, en razoamentos ou intervencións: planificación, redacción, revisión. Expresión oral e escritura das aprendizaxes, utilizando un vocabulario preciso. Expresión escrita en soporte papel e en pantalla.
Comunicación audiovisual.	Proxección de diferentes videos explicativos de diferentes temas. Interpretación de imáxenes, táboas, esquemas, gráficas...
Tecnoloxías da	Utilización do libro dixital.

Información e da Comunicación	Utilización de recursos interactivos do blog do ciclo. Utilización de recursos da red: Aproveitamento de recursos educativos en Internet: búsqueda de imáxenes, información ...
Actitude emprendedora.	Escrebe, de forma creativa, frases e pequenos textos Organiza e planifica o discurso acomodándose aos diferentes modos discursivos (narrar, exponer, describir, informarse, dialogar)
Educación cívica e constitucional.	Desenvolver actitudes e comportamentos cívicos e responsables co seu entorno e nas actividades diarias. Cumprir as normas xenerais da aula. Respetar as normas do intercambio comunicativo (quenda de palabra, as intervencións dos compañeiros...) respetando as ideas dos demais. Mostrar respecto e tolerancia coas persoas que nos rodean, coa diversidade de culturas e formas de vida. Prevenición de comportamentos e estereotipos que supoña discriminación sexista. Evitar situacións motivadas polo uso inadecuado das TIC. Comprensión e respecto a la importancia do traballo en equipo e colaboración. Orde e colocación do seu material, do material común, da biblioteca de aula. Defensa dos dereitos e os deberes de cada membro da sociedade, valorando o diálogo como instrumento para solucionar os problemas de convivencia. Estimar e valorar a lingua oral e escrita como medio para establecer e mellorar a relación cos demais. Valorar a diversidade lingüística do Estado como un feito cultural enriquecedor.

ATENCIÓN A DIVERSIDADE

- o **Ensinada individualizada.** Actividades de reforzo propostas na guía didáctica e adecuadas ás necesidades do alumnado.
- o **Outras medidas de atención á diversidade.** Programa de ampliación do proxecto de *Ensinanza individualizada* correspondente á unidade. Actividades de ampliación propostas na guía didáctica.

METODOLOXÍA

ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS		
MODELOS METODOLÓXICOS	PRINCIPIOS METODOLÓXICOS	AGRUPAMENTOS
Modelo discursivo/expositivo. Modelo experiencial.	Actividade e experimentación. Participación.	Tarefas individuais. Agrupamento flexible.

Obradoiros. Aprendizaxe cooperativa. Traballo por tarefas. Traballo por proxecto. Traballo cooperativo. Outros	Motivación. Personalización. Inclusión. Interacción. Relevancia. Funcionalidade. Globalización. Avaliación formativa. Outros.	Parellas. Pequeno grupo. Gran grupo. Grupo interclase. Outros.
---	---	--

A AVALIACIÓN

RECURSOS PARA A AVALIACIÓN.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS PARA A AVALIACIÓN	SISTEMA DE CUALIFICACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática do traballo diario. • Análise das producións dos alumnos/as. • Uso de la biblioteca de aula e do Centro • Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. • Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións). • Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). <ul style="list-style-type: none"> ☐ Valoración cuantitativa do progreso colectivo. ☐ Valoración cualitativa do progreso colectivo. • Traballo en grupo. • Outros. 	<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa. • Probas de avaliación inicial. • Textos escritos. • Outros documentos gráficos ou textuais. • Debates e intervencións orais. • Exposicións. • Portafolio • Proxectos persoais ou de grupo. • Representacións e dramatizacións. • Rexistro do uso da biblioteca. • Diario de clase. • Outros 	<p>Cualificación cuantitativa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na proba de control:a cualificación máxima da proba será de 10 puntos. A avaliación inicial cualificarase da mesma maneira. <p>Cualificación cualitativa: ten como clave para o diagnóstico a rúbrica correspondente á unidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> • As probas de avaliación por competencias. • A observación directa.

AVALIACIÓN : PORCENTAXES.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
A avaliación positiva das materias pendentes estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na programación do nivel. Segundo o grado de adquisición das aprendizaxes básicas de lectura e escritura	Analizarase a evolución do proceso de ensino-aprendizaxe: <ul style="list-style-type: none"> • Esfuerzo, interese e traballo diario de clase. • Valoración dos procesos seguidos e resultados. • Destrezas comunicativas. • Comprensión lectora e expresión oral. • Grado de adquisición das competencias básicas. • Realización das tarefas sen axuda externa. • Orde , limpeza de presentación dos traballos. 	
Análise das producións do alumnado	Traballo diario (oral e escrito): cadernos, libro, fichas das unidades didácticas, rexistros de lectura e comprensión... Probas de avaliación escritas e orais.	70 %
Observación sistemática do esforzo, presentación dos seus traballos, actitude, remata as actividades nos tempos marcados, comportamento e autonomía.	Diario de clase, observación directa.	30%
	Cualificación total	100%

(VER ANEXOS)

MATERIAL E RECURSOS.

- Libro de Lengua Castellana y Literatura. Editorial Anaya.
- Libro dixital e actividades interactivas.
- Libros de lectura da biblioteca de aula.
- O ordenador e a pizarra dixital.
- CD audio con las lecturas de cada unidad.
- Tarxetas de lectoescritura, murais ilustrativos , abecedarios...
- Recursos didácticos da página web www.anayadigital.co
- Recursos aportados polo alumnado e as familias.
- Recursos de la biblioteca.
- Prensa escrita.

ÁREA DE MATEMÁTICAS

ÁREA DE MATEMÁTICAS.

OS CONTIDOS

Os contidos organizáronse en cinco grandes bloques para facilitar a concreción curricular:

1. Procesos, métodos e actitudes en matemáticas.
2. Números.
3. Medida.
4. Xeometría.
5. Estadística e probabilidade.

OS OBXECTIVOS

1. Resolver problemas matemáticos e da vida real mediante procesos e estratexias de razoamento oral e representación gráfica de cálculos, solucións e comprobacións.
2. Realizar predicións sobre a base de patróns, regularidades e leis matemáticas en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
3. Desenvolver e comprender o método científico e os procesos de investigación establecendo conclusións sobre os resultados.
4. Desenvolver actitudes persoais de reflexión, motivación e superación como capacidades de traballo e desenvolvemento matemático.
5. Incorporar medios tecnolóxicos como apoio ao desenvolvemento matemático.
6. Desenvolver o concepto numérico descifrándoo, asociándoo a valores e utilizándoo en cálculos e resolucións de problemas.
7. Utilizar os procedementos básicos do cálculo: suma, resta, multiplicación e inicio á división.
8. Desenvolver o cálculo mental e aplicalo na resolución de problemas.
9. Realizar medicións de obxectos, espazos e tempos utilizando os instrumentos adecuados segundo a magnitude.
10. Utilizar os diferentes billetes e moedas do sistema monetario da Unión Europea na realización de problemas sinxelos.
11. Coñecer e manexar as distintas formas rectangulares, triangulares, circulares, cúbicas e esféricas en figuras xeométricas e obxectos do ámbito.
12. Utilizar distintos procedementos de representación de datos e interpretar os resultados representados.

OS CONTIDOS

Bloque 1. Procesos, métodos e actitudes en Matemáticas.

- Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado.
- Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas adecuadas, etc.
- Resultados obtidos.
- Formulación de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
- Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunha das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.
- Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes adecuadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.
- Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.
- Integración das tecnoloxías da información e da comunicación no proceso de aprendizaxe.

Bloque 2. Números.

- Números naturais e alfabetización numérica: os números ata o novecientos noventa e nove.
- Significado e utilidade dos números naturais (contar, medir, ordenar, expresar cantidades...).
- Sistema de numeración decimal.
- Regras da formación dos números e do valor de posición.
- Iniciación ás equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas.
- Os números en situacións reais: lectura, escritura, ordenación, comparación, representación na recta numérica, descomposición, redondeo...
- Operacións: sumar (xuntar ou engadir) e restar (separar ou quitar) e o seu uso na vida cotiá.
- Iniciación á multiplicación como suma de sumandos iguais e para calcular número de veces.
- As táboas de multiplicar.
- Expresión matemática oral e escrita das operacións e o cálculo de sumas e restas.
- Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.
- Cálculo: estratexias de cálculo.
- Estratexias iniciais para a comprensión e a realización de cálculos de sumas e restas.
- Cálculo mental automático: construción e memorización das táboas de sumar e restar de ata 10 máis 10.
- Elaboración e utilización de estratexias persoais e académicas de cálculo mental.
- Cálculo aproximado.

- Utilización de diferentes estratexias para estimar e redondear o resultado dun cálculo.
- Explicación oral do proceso seguido na realización de cálculos mentais.
- Realización de algoritmos non académicos de sumas e restas, por medio de descomposicións numéricas e outras estratexias persoais.
- Cálculo de sumas utilizando o algoritmo académico.
- Cálculo de restas sen levadas utilizando o algoritmo académico.
- Explicación oral do proceso seguido da realización de cálculos escritos. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e iniciación á división por unha cifra.
- Automatización dos algoritmos.
- Construción de series ascendentes e descendentes.
- Construción e memorización das táboas de multiplicar.
- Primeiras estratexias de cálculo mental.
- Estimación de resultados.
- Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.

Bloque 3. Medidas.

- Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
- Unidades de medida de lonxitude, peso-masa e capacidade.
- Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.
- Unidades de medida do tempo e as súas relacións.
- Equivalencias e transformacións entre día, semana, mes e ano.
- Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.
- Cálculos sinxelos con medidas temporais.
- Sistemas monetarios: o sistema monetario da Unión Europea.
- Unidade principal monetaria: o euro.
- Valor das diferentes moedas e billetes.
- Múltiplos e submúltiplos do euro.
- Equivalencias entre moedas e billetes.

Bloque 4. Xeometría.

- Concepto de figuras planas: triángulo, cuadrilátero, circunferencia e círculo.
- Clasificación dos polígonos segundo o número de lados.
- Diferenciación entre circunferencia e círculo.
- Figuras cúbicas e esféricas.

Bloque 5. Estatística e probabilidade.

- Representación de datos.
- Lectura de gráficas e cadros de dobre entrada.

TEMPORALIZACIÓN: 1º TRIMESTRE (Unidades 1-5)

CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN.
<p>Bloque 1. Procesos, métodos e actitudes en Matemáticas: Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un esquema da situación.</p> <p>Bloque 2. Números e operacións Número anterior, número posterior. >, <, = Series ascendentes e descendentes A centena Os números ata o catrocentos noventa e nove. Descomposición e valor da posición. Os termos da suma e da resta. Suma e resta levando. Estratexias de cálculo mental : + 1, - 1; +10, -10 en decenas completas.</p> <p>Bloque 3. Medidas. Os días da semana. Os meses do ano. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais : en punto, e media, e cuarto, menos cuarto Horas, minutos e segundos : cálculos sinxelos con medidas temporais . Euros e céntimos de euro. Valor das diferentes moedas e billetes (5€, 10€, 20€ e 50€) Equivalencias entre moedas e billetes.</p> <p>Bloque 4. Xeometría. Arriba - abaixo; dereita – esquerda</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Constrúe números ata 499 empregando correctamente unidades, decenas e centenas. 2. Realiza sumas con levadas e iníciase en réstaa con levadas. 3. Ordena series numéricas (ata 499), ascendentes e descendentes. 4. Realiza cálculo mental. 5. Realiza problemas de suma ou de resta (dunha operación). 6. Recoñece as horas en punto, e media, e cuarto e menos cuarto. Identificar as unidades para medir o tempo: segundo, minuto, hora, día, semana, mes, Calendario 7. Identifica os billetes e as moedas. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e rematar no tempo sinalado. 9. Mostra unha actitude respetuosa con os compañeiros/as compañeiras e o profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Construír, números ata 499 empregando correctamente unidades, decenas e centenas. 2. Realizar sumas con levadas e iníciase en réstaa con levadas. 3. Ordenar series numéricas (ata 499), ascendentes e descendentes. 4. Realizar cálculo mental. 5. Realizar problemas de suma ou de resta (dunha operación). 6. Recoñecer as horas en punto, e media, e cuarto e menos cuarto. Identificar as unidades para medir o tempo: segundo, minuto, hora, día, semana, mes, Calendario 7. Identificar os billetes e as moedas. 8. Presentar os traballos con limpeza, orde e rematar no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa con os compañeiros, as compañeiras e o profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

TEMPORALIZACIÓN: 2º TRIMESTRE (Unidades 6-10)

CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
<p>Bloque 1. Procesos, métodos e actitudes en Matemáticas: Planificación do proceso de resolución de problemas: selección de datos, pregunta, operación e solución.</p> <p>Bloque 2. Números e operacións Os números ata o 999 Números pares e impares. Números ordinais. Proba da resta. Sumas de tres sumandos con levadas. Inicio á multiplicación : o dobre Cálculo mental: + 10 , - 10 en números de dúas cifras.</p> <p>Bloque 3. Medidas. O metro, o centímetro, o quilómetro. Quilo, medio quilo e cuarto quilo. Litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>Bloque 4. Xeometría. Líneas rectas, curvas e poligonais. Clasificación dos polígonos segundo o número de lados. Diferenciación entre circunferencia e círculo.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Compoñe e descompoñer números ata 999 empregando correctamente unidades, decenas e centenas .Ordenar series. 2. Resolve problemas con operacións de sumas e restas levando. 3. Inicia a multiplicación como suma de sumandos iguais. Táboas do 1 ao 4. 4. Resolve multiplicacións sinxelas. Utilizar o dobre. 5. Cálculo mental. Sumas e restas levando. 6. Coñece as medidas fundamentais (l, kg, m, cm e el km). Resolver problemas sinxelos con elas. 7. Discrimina tipos de liñas e de polígonos, a circunferencia e el círculo. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e terminar no tempo sinalado. 9. Mostra unha actitude respetuosa con os compañeiros, as compañeiras e o profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Compoñer e descompoñer números ata 999 empregando correctamente unidades, decenas e centenas .Ordenar series. 2. Resolver problemas con operacións de sumas e restas levando. 3. Iniciar a multiplicación como suma de sumandos iguais. Táboas do 1 ao 4. 4. Resolver multiplicacións sinxelas. Utilizar o dobre. 5. Cálculo mental. Sumas e restas levando. 6. Coñecer as medidas fundamentais (l, kg, m, cm e el km). Resolver problemas sinxelos con elas. 7. Discriminar tipos de liñas e de polígonos, a circunferencia e el círculo. 8. Presentar os traballos con limpeza, orde e terminar no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respetuosa con os compañeiros, as compañeiras e o profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

TEMPORALIZACIÓN: 3º TRIMESTRE (Unidades 11-15)

CONTIDOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN.
<p>Bloque 1. Procesos, métodos e actitudes en Matemáticas: Resolución de problemas: identificación de datos, redacción da pregunta, invención de enunciados.</p> <p>Bloque 2. Números e operacións Repaso dos números ata o 999 Os números en situacións reais: lectura, escritura, ordenación, comparación, representación na recta numérica, descomposición... Sumas e restas levando. Multiplicación en vertical. Cálculo mental: sumar e restar +10 a centenas completas e a números de tres cifras.</p> <p>Bloque 4. Xeometría. Corpos xeométricos</p> <p>Bloque 5. Estatística e probabilidade Tablas, pictogramas, gráficas de barras. Seguro, posible, imposible.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le e escribe números de tres cifras e ordena series ascendentes e descendentes. 2. Resolver multiplicacións sinxelas. Coñece as táboas de 1 ao 10. 3. Resolver problemas de dúas operacións diferentes así como problemas sinxelos de multiplicar. 4. Discrimina dobre e metade. 5. Resolve sumas e restas con levadas e cálculo mental. 6. Identifica figuras xeométricas: prismas, pirámides, cono, cilindro e esfera. 7. Constrúe e interpreta gráficos de barras e táboas. 8. Presenta os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostra unha actitude respectuosa con os compañeiros, as compañeiras e o profesorado. 10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ler e escribe números de tres cifras e ordena series ascendentes e descendentes. 2. Resolver multiplicacións sinxelas. Coñece as táboas de 1 ao 10. 3. Resolver problemas de dúas operacións diferentes así como problemas sinxelos de multiplicar. 4. Discriminar dobre e metade. 5. Resolver sumas e restas con levadas e cálculo mental. 6. Identificar figuras xeométricas: prismas, pirámides, cono, cilindro e esfera. 7. Construír e interpretar gráficos de barras e táboas. 8.- Presentar os traballos con limpeza, orde e termina no tempo sinalado. 9. Mostrar unha actitude respectuosa con os compañeiros, as compañeiras e o profesorado. 10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

Matemáticas						
Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas						
2º	MT	g,e	MT-B1.1-Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	MT-B1.1-Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	CMCT CCL	2º-MTB1.1.1-Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.
2º	MT	g,b	MT-B1.2-Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	MT-B1.2-Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	CMCT CAA	2º-MTB1.2.1-Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.
2º	MT	b,g	MT-B1.3-Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	MT-B1.3-Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución de problemas.	CMCT CD CAA	2º-MTB1.3.1-Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.
Bloque 2: Números						
2º	MT	e,g	MT-B2.1-Números naturais ata o 999. MT-B2.2-Nome e grafía dos números ata o 999. MT-B2.3-Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas MT-B2.4-O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. MT-B2.5-Identifica o número anterior e o seguinte a un dado MT-B2.6-Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado. MT-B2.7-Redondear, aproximar e estimar. MT-B2.8-Construción de series ascendentes e descendentes.	MT-B2.1-Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	CMCT CAA	2º-MTB2.1.1-Le, escribe e ordena números ata o 999. 2º-MTB2.1.2-Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais. 2º-MTB2.1.3-Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes
2º	MT	b,e,g	MT-B2.9-Números pares e impares.	MT-B2.2-Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da	CMCT	2º-MTB2.2.1-Utiliza os números ordinais en contextos reais.

			<p>MT-B2.10-Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º.</p> <p>MT-B2.11-Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</p> <p>MT-B2.3-Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.</p>	<p>vida cotiá.</p>		<p>2º-MTB2.2.2-Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.</p> <p>2º-MTB2.2.3-Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p> <p>2º-MTB2.2.4-Identifica os números pares e os impares.</p>
2º	MT	b,g	<p>MT-B2.12-Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</p> <p>MT-B2.13-Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</p> <p>MT-B2.14-Cálculo de sumas e restas con levadas.</p> <p>MT-B2.15-Propiedades conmutativa e asociativa da suma.</p> <p>MT-B2.16-Proba da resta.</p> <p>MT-B2.17-Cálculo de multiplicacións.</p> <p>MT-B2.18-Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas...</p> <p>MT-B2.19-Termos da suma, resta e multiplicación.</p> <p>MT-B2.20-Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións.</p>	<p>MT-B2.3-Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	CMCT CAA	<p>2º-MTB2.3.1-. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.</p> <p>2º-MTB2.3.2-Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.</p> <p>2º-MTB2.3.3-Resolve operacións con cálculo mental.</p>
2º	MT	b,g	<p>MT-B2.21-Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>MT-B2.4-Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a</p>	CMCT CSIEE CAA	<p>2º-MTB2.4.1-Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p>

				resolución de problemas.		2º-MTB2.4.2-Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.
Bloque 3: Medida						
2º	MT	g	<p>MT-B3.1-Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</p> <p>MT-B3.2-Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</p> <p>MT-B3.3-Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>MT-B3.4-Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>MT-B3.5-Realización de medicións.</p>	MT-B3.1-Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	CMCT	2º-MTB3.1.1-Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.
2º	MT	g	<p>MT-B3.1-Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</p> <p>MT-B3.2-Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</p> <p>MT-B3.3-Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>MT-B3.4-Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>MT-B3.5-Realización de medicións.</p>	MT-B3.2-Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	CMCT	2º-MTB3.2.1-Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.
2º	MT	g	<p>MT-B3.1-Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</p> <p>MT-B3.2-Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</p> <p>MT-B3.3-Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>MT-B3.4-Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p>	MT-B3.3-Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	CMCT	2º-MTB3.3.1-Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade

			MT-B3.5-Realización de medicións.			
2º	MT	g,b	MT-B3.6-Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano. MT-B3.7-Lectura en reloxos analóxicos e dixitais	MT-B3.4-Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	CMCT CAA	2º-MTB3.4.1-Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos) 2º-MTB3.4.2-Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.
2º	MT	b,g	MT-B3.8-O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes MT-B3.9-Manexo de prezos de artigos cotiáns MT-B3.10-Equivalencias entre moedas e billetes.	MT-B3.5-Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	CMCT CAA CSC	2º-MTB3.5.1-Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.
2º	MT	h,g	MT-B3.11-Resolución de problemas de medida.	MT-B3.6-Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE	2º-MTB3.6.1-Resolve problemas sinxelos de medida. 2º-MTB3.6.2-Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.
Bloque 4: Xeometría						
2º	MT	g	MT-B4.1-Elaboración de simetrías sinxelas. MT-B4.2-Eixes de simetría.	MT-B4.1-Identificar e completar figuras simétricas.	CMCT	2º-MTB4.1.1-Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.
2º	MT	b,g	MT-B4.3-Identificación comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados. MT-B4.4-Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno. MT-B4.5-Tipos de triángulos: equilátero,	MT-B4.2-Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	CMCT CAA	2º-MTB4.2.1-Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.

			isóscele e escaleno.			
2º	MT	b,g	<p>MT-B4.6-Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera.</p> <p>MT-B4.7-Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.</p>	MT-B4.3-Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	CMCT CAA	2º-MTB4.3.1-Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.
2º	MT	b,g	<p>MT-B4.8-Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos.</p> <p>MT-B4.9-Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.</p>	MT-B4.4-Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	CMCT CAA	2º-MTB4.4.1-Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.
2º	MT	b,g	MT-B4.10-Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas.	MT-B4.5-Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE	<p>2º-MTB4.5.1-Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.</p> <p>2º-MTB4.5.2-Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>
Bloque 5: Estatística e probabilidade						
2º	MT	b,g	<p>MT-B5.1-Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas.</p> <p>MT-B5.2-Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.</p>	MT-B5.1-Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas? comunicando a información.	CMCT CAA	<p>2º-MTB5.1.1-Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.</p> <p>2º-MTB5.1.2-Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.</p>
2º	MT	b,g	MT-B5.3-Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.	MT-B5.2-Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	CMCT CAA	2º-MTB5.2.1-Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

INSTRUMENTOS E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Diálogos, conversas, exposicións, preguntas orais, participación nas tarefas da aula, pequenas exposicións, cumprir ordes sinxelas ou cando se lles da máis dunha orde, probas orais ou escritas.

- Observación directa do traballo diario.
- Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación.
- Valoración cualitativa do avance individual (anotacións e puntualizacións).
- Valoración cualitativa do avance colectivo.

Os materiais curriculares adaptaranse ás necesidades do alumnado e estarán orientados a superar tódalas dificultades atopadas no proceso de ensino-aprendizaxe. Esta medida leva a cabo un plan específico de reforzo personalizado, orientado á superación das dificultades detectadas no trimestre anterior, xa que ao proceder da etapa de E. Infantil non acarrean materias pendentes de cursos anteriores. As medidas adoptadas faranse nun contexto **de avaliación continua, personalizada e integradora**.

No caso de ter a terceira avaliación aprobada e as dúas primeiras suspensas, a nota da avaliación ordinaria será **APROBADA**.

No caso de ter suspensa a terceira avaliación suspensa, farase a media aritmética das tres avaliacións e aprobarase tendo **máis** dun 4,5. Nunca con 4,5.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
<p>FICHAS DA U. D – CADERNOS DE TRABALLO- PROBAS ESCRITAS- FICHAS GLOBALIZADAS.</p> <p>REXISTROS DE LECTURA E FICHAS DE COMPRENSIÓN.</p>	<p>A avaliación positiva das materias pendentes estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na P.D do nivel.</p> <p>Grado de adquisición <u>das aprendizaxes básicas. Lectura, escritura e cálculo.</u></p> <p>70%.</p>
<p>REXISTROS DE OBSERVACIÓN –DIARIOS DE CLASE E CADERNOS E MATERIAL DO ALUMNADO E COMPETENCIAS CLAVE.</p>	<p>Evolución do proceso de ensino-aprendizaxe. <u>Esforzo, interese e traballo diario de clase.</u></p> <p>Valoración dos procesos seguidos e resultados.</p> <p>Destrezas comunicativas. Comprensión lectora e expresión oral.</p> <p>Habilidades numéricas.</p> <p><u>Grado de adquisición das competencias básicas.</u></p> <p>Realización das tarefas sen axuda externa.</p> <p>Orde , limpeza de presentación.</p> <p>30%</p>

MÍNIMOS ESIXIBLES.

Matemáticas

- Le e escribe (con cifras e con letras), ordena e compara correctamente os números do 0 -999.
- Controla e domina operacións progresivas e regresivas de números.
- Utiliza correctamente os conceptos de unidade, decena e centena e a súa descomposición.
- Suma e resta correctamente con levadas de números de tres cifras.
- Realiza operacións de calculo mental correspondentes o seu nivel.
- Resolve problemas de sumas e restas con levadas de números de tres cifras.
- Iníciase no mecanismo da multiplicación.
- Sabe interpretar e buscar datos en diagramas representativos.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

- Con tres materias suspensas cualesquiera, NON PROMOCIONA.
- Con dúas materias instrumentais suspensas (Matemáticas, Lingua Castelá e Lengua Galega), NON PROMOCIONA.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

Concíbese e practícase da seguinte maneira:

- ✓ Continua e global, xa que atende a aprendizaxe como proceso e a o progreso do alumno no conxunto das áreas do currículo. Contémplase: Avaliación inicial, formativa e sumativa.

- ✓ Individualizada, centrándose na evolución de cada alumno.
- ✓ Integradora, contempla a flexibilidade na aplicación dos criterios da avaliación.
- ✓ Cualitativa, incidindo nos aspectos particulares do desenvolvemento do alumno.
- ✓ Orientadora, proporcionando a información precisa ao alumno para adquirir estratexias apropiadas

METODOLOXÍA

- A metodoloxía debe favorecer a aprendizaxe significativa .
- Combinar diferentes tipos de actividades : traballo individual, en grupo, búsqueda de información...
- Favorecer a autonomía individual.
- Favorecer o desenvolvemento das diferentes capacidades.
- Utilizárase diferentes materiais curriculares: fichas, cadernos de reforzo, lecturas etc de acordo cos contidos dados nos diferentes trimestres.
- Adaptacións de materiais cando sexa necesario.
- Reunións co equipo docente cando sexa necesario.

ÁREA DE CIÊNCIAS DA NATUREZA

ÁREA DE CIENCIAS DA NATURALEZA

OBXECTIVOS.

1. Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
2. Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
3. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
4. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social
5. Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

CONTIDOS

Os bloques de contido que articulan a área son os seguintes:

- **Bloque 1.** Iniciación á actividade científica.
- **Bloque 2.** O ser humano e a saúde.
- **Bloque 3.** Os seres vivos.
- **Bloque 4.** Materia e enerxía.
- **Bloque 5.** A tecnoloxía, obxectos e máquinas.

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS CCNN

1º TRIMESTRE (Unidades 1 e 2)	2º TRIMESTRE (Unidades 3 e 4)	3º TRIMESTRE (Unidades 5 e 6)
<p>Iniciación á actividade científica.</p> <p>Recoñecemento e localización das partes do corpo.</p> <p>Etapas da vida.</p> <p>Os sentidos.</p> <p>As funcións vitais dos seres vivos: nutrición, relación e reprodución.</p> <p>A respiración.</p> <p>O esqueleto. Ósos, articulacións e músculos.</p> <p>A saúde. Hábitos saudables: hixiene, alimentación, exercicio e descanso.</p>	<p>Os seres vivos/ seres inertes. Características.</p> <p>As plantas : características, clasificación e partes. A flor. As plantas na natureza.</p> <p>Os animais. Alimentación.</p> <p>Animais vertebrados e invertebrados.</p> <p>Clasificación e características. Reprodución dos animais.</p> <p>Mamíferos. Aves. Réptiles. Anfibios. Peixes.</p> <p>Coidado e protección dos seres vivos.</p> <p>Conservación do medio.</p>	<p>A auga e os seus estados.</p> <p>O aire e as súas características.</p> <p>A forza e os movementos.</p> <p>Os materiais: orixe , tipos e propiedades.</p> <p>A reciclaxe e a súa importancia.</p> <p>As máquinas e as ferramentas : tipos, utilidade, funcionamento, seguridade</p> <p>A panca e a polea.</p> <p>Descubrimentos e inventos. As máquinas cambian.</p> <p>Aforro enerxético.</p> <p>O ordenador: elementos.</p> <p>Protección do medio. Os ruidos.</p> <p>Animais, plantas de Galicia</p>

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA. BLOQUE COMÚN.

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Iniciación á actividade científica. • Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. • Busca guiada de información en internet e noutros soportes. • Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións. • Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. • Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes sinxelas para completar as actividades e responder preguntas. • Comunicación oral e escrita de información recollida de textos e de imaxes simples para demostrar a súa comprensión. • Manifestación de certa autonomía na execución de accións e de tarefas sinxelas. • Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e nos traballos da clase. • Realización de pequenos proxectos de investigación, reflexión e obtención de datos. • Traballo cooperativo. 	<p>B1-1.</p> <p>B1-2.</p>	<p>CNB1-1.1.</p> <p>CNB1-2.1.</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>IE</p> <p>CD</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busca, selecciona e organiza información relacionada coa unidade, a partir de textos e de imaxes, para completar as súas actividades e responder preguntas de forma adecuada. • Manifesta autonomía na planificación e na execución de accións e de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. • Utiliza o vocabulario adquirido sobre os contidos da unidade nas súas exposicións e traballos da clase. • Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade, que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos. • Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo: realiza tarefas, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración. • Participa nun traballo cooperativo

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Identificación e observación das partes do corpo humano. ▪ Relación co medio e co seu contorno. ▪ Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais. ▪ Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades. ▪ Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, leducia, felicidade) e sentimentos propios e alleos. ▪ Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. • Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecemento e localización das partes do corpo. • Identificación das etapas da vida e descrición dos cambios que se producen. • Recoñecemento das funcións vitais no ser humano. • Os sentidos. Relación dos sentidos co seu órgano correspondente. • A respiración. Comprensión e explicación da respiración. Exercicios para respirar ben. • O esqueleto: localización de ósos e de articulacións e recoñecemento das súas características. • Características dos músculos e a súa relación cos ósos para conseguir o movemento do corpo. Identificación de actividades en que interveñen os músculos. • Lectura comprensiva do texto <i>O primeiro día de colexio</i>. • Valoración do afán de superación das persoas con discapacidades. • Identificación de ósos nunha radiografía. 	<p>B2-1. B2-2.</p>	<p>CNB2-1.1. CNB2-1.2. CNB2-1.3. CNB2-2.2.</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece as partes do corpo e localízalas na cabeza, o tronco e as extremidades. • Coñece as etapas da vida e describe os cambios que se dan ao longo da vida. • Recoñece as tres funcións vitais que realiza o ser humano e identifica actividades que se relacionan con cada unha delas. • Relaciona os cinco sentidos co seu órgano e sabe o que se percibe con cada un. • Comprende e explica o proceso que se leva a cabo durante a respiración e diferencia os termos <i>inspirar</i> e <i>expirar</i>. Realiza exercicios para respirar ben. • Localiza os ósos e as articulacións e recoñece as súas características e a súa función. • Localiza algúns músculos, recoñece as súas características e o seu traballo cos ósos para conseguir o movemento. Recoñece actividades en que interveñen os músculos. • Le e comprende o texto <i>O primeiro día de colexio</i>. • Valora o afán de superación das persoas con discapacidades. • Identifica ósos nunha radiografía.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen. Pirámide alimentaria. Alimentos diarios necesarios. Análise de costumes na alimentación diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> Significado de saúde e de enfermidade. Identificación de síntomas de enfermidades comúns. Relación de enfermidades cos médicos e cos especialistas que as tratan. Identificación de hábitos saudables de hixiene, postura, descanso, exercicio físico e alimentación. Interpretación dunha pirámide de alimentación e clasificación de alimentos pola súa procedencia. Recoñecemento dos alimentos que inclúe unha alimentación saudable. Identificación de medidas para previr accidentes en distintos medios e ao realizar exercicio e outras actividades. Lectura comprensiva do texto <i>Moi saudables</i>. Cuestionario sobre alimentación. Elaboración de menús saudables. Realización dunha táboa de exercicios. 	<p>B2-2. B2-3.</p>	<p>CNB2-3.1. CNB2-3.2.</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Explica e diferencia que significa estar san e que significa estar enfermo. Identifica síntomas de enfermidades comúns e sabe cales son os médicos e os especialistas que as tratan e as curan. Identifica hábitos saudables de hixiene, postura, descanso, exercicio físico e alimentación. Interpreta unha pirámide de alimentación. Clasifica alimentos pola súa procedencia. Recoñece os alimentos que inclúe unha alimentación saudable, valora e elabora menús saudables. Coñece as medidas para previr accidentes en distintos contornos: colexio, casa, transporte e ao realizar algunhas actividades. Sabe como hai que protexer o corpo ao practicar algúns deportes. Le e comprende o texto <i>Moi saudables</i>. Completa un cuestionario sobre alimentación. Elabora menús saudables en equipo. Realiza unha táboa de exercicios.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Diferenzas entre seres vivos e inertes. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos... Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/as. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos. Respecto polos seres vivos do contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> Diferenciación de seres vivos e inertes. Recoñecemento das funcións vitais dos seres vivos. Identificación das necesidades das plantas para vivir. Recoñecemento das partes dunha planta e das súas funcións, e identificación das partes que se comen. Clasificación das plantas en plantas con flores e sen flores. Identificación das distintas follas dunha flor. Clasificación de plantas segundo o talo e o tipo de follas. Recoñecemento dos produtos que obtemos das plantas. Identificación de plantas e de animais de distintos ecosistemas. Lectura comprensiva do texto <i>Plantemos landras!</i> Recoñecemento da importancia de coidar o medio. 	<p>B3-1. B3-2.</p>	<p>CNB3-1.1. CNB3-1.2. CNB3-2.1.</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece as diferenzas entre seres vivos e inertes. Nomea as funcións vitais que realizan todos os seres vivos. Identifica e explica as necesidades que teñen as plantas para vivir. Recoñece as partes dunha planta e as funcións que realizan. Sinala as partes das plantas que se comen. Clasifica as plantas en plantas con flores e sen flores, e identifica as distintas follas que ten unha flor. Clasifica as plantas, segundo o seu talo, en árbores, arbustos e herbas. Identifica e clasifica árbores e arbustos de folla perenne e de folla caduca. Recoñece produtos que obtemos das plantas, como os mobles e o papel. Identifica plantas e animais que se encontran en distintos ecosistemas. Le e comprende o texto <i>Plantemos landras!</i> Recoñece a importancia de coidar o medio.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Diferenzas entre seres vivos e inertes. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos,... Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/as. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos. Respecto polos seres vivos do contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> As características dos animais. Clasificación segundo a súa alimentación: herbívoros, carnívoros e omnívoros. Diferenciación entre animais vertebrados e invertebrados. Diferenciación das distintas formas de reprodución dos mamíferos. Descrición do corpo e das características de vertebrados mamíferos, aves, réptiles, anfibios e peixes: forma de alimentarse, de desprazarse e de reproducirse. Explicación da metamorfose dunha píntega. Descrición do corpo e das características de invertebrados: forma de alimentarse, de desprazarse e de reproducirse. Lectura comprensiva do texto <i>Unha ameaza para os animais</i>. Identificación de pegadas de animais. Explicación das consecuencias da intervención do ser humano na vida dos animais e medidas para evitalo. Construción de animais con material de reciclaxe. 	<p>B3-1. B3-2.</p>	<p>CNB3-1.1. CNB3-2.2. CNB3-2.1.</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece as características xerais dos animais. Clasifica animais segundo a súa alimentación en herbívoros, carnívoros e omnívoros. Recoñece as diferenzas entre animais vertebrados e invertebrados, e coñece as distintas formas que teñen de reproducirse. Describe o corpo e recoñece as características dos distintos grupos de vertebrados mamíferos, aves, réptiles, anfibios e peixes: forma de alimentarse, de desprazarse e de reproducirse. Explica a secuencia da metamorfose dunha píntega. Describe o corpo e recoñece as principais características dos invertebrados: forma de alimentarse, de desprazarse e de reproducirse. Le e comprende o texto <i>Unha ameaza para os animais</i>. Identifica pegadas de animais. Explica as consecuencias da intervención do ser humano na vida dos animais e propón medidas para evitalo. Constrúe animais con material de reciclaxe.

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo. Observación dos efectos da aplicación dunha forza. Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> A auga e os seus estados. Recoñecemento dos estados da materia e observación dos cambios de estado na auga. O aire e as súas propiedades. As forzas e o movemento. Explicación de accións en que se aplica unha forza. Os materiais: naturais e artificiais. Recoñecemento das propiedades dos materiais. A reciclaxe e a súa importancia. Lectura comprensiva do texto <i>Non te oxides!</i> Interpretación dos efectos das forzas sobre unha vagoneta. Os tres erres, recoñecemento e valoración das accións para levalas a cabo. 	<p>B4-1.</p> <p>B4-2.</p>	<p>CNB4-1.1.</p> <p>CNB4-1.2.</p> <p>CNB4-2.1.</p> <p>CNB4-2.2.</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>SC</p> <p>IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece os estados da materia. Comprende que a auga e o aire son elementos fundamentais para a vida. Identifica os estados da auga e explica os cambios de estado que se producen nela. Coñece e explica as características do aire. Identifica aparellos que se moven co vento. Interpreta os efectos das forzas sobre obxectos e predí cambios que xeran no movemento sobre eles ao aplicarlos. Recoñece as propiedades dos materiais e relaciónas co uso que se fai deles para fabricar obxectos. Coñece e explica como reciclar obxectos de diferentes materiais. Le e comprende o texto <i>Non te oxides!</i> Identifica accións que axudan a reducir os residuos e propón usos para reutilizar obxectos de materiais diversos. Sabe en que consiste practicar os tres erres (reducir, reutilizar e reciclar) e valora a importancia de facelo para coidar a natureza.

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar. Prevenção de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador. Coidado dos recursos informáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> As máquinas, a súa utilidade e a seguridade no seu uso. Recoñecemento de máquinas que nos axudan nas nosas actividades e que facilitan a vida das persoas. Diferenciación e descrición de máquinas simples e compostas e ferramentas. Diferenciación de máquinas manuais e automáticas. Recoñecemento da enerxía con que funcionan algunhas máquinas. Recoñecemento dos elementos dun ordenador en que se almacena información e da súa conexión a través de internet. Identificación de medidas de protección no uso de máquinas. Recoñecemento das propiedades do son, identificación de situacións de ruído e medidas para reduci-lo. Lectura comprensiva do texto <i>As máquinas cambian</i>. Traballo cooperativo sobre a elección das ferramentas adecuadas. Construción dun ventilador. 	<p>B5-1. B5-2.</p>	<p>CNB5-1.1. CNB5-1.2. CNB5-1.3. CNB5-2.1. CNB5-2.2.</p>	<p>CL CMCT CD AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece máquinas que nos axudan a desprazarnos, a comunicarnos, nas tarefas da casa e que facilitan a vida das persoas. Diferencia máquinas e ferramentas e coñece as medidas de protección e de seguridade para usar algunhas máquinas. Explica como cambian as máquinas a vida das persoas e pon exemplos. Diferencia máquinas simples e compostas. Recoñece usos da panca e da polea. Diferencia máquinas manuais e automáticas. Identifica a enerxía coa que funcionan algunhas máquinas. Coñece os elementos dun ordenador, localiza os que almacenan información e sabe que poden conectarse a través de Internet. Recoñece as propiedades do son, identifica situacións de ruído e propón medidas para reduci-lo. Le e comprende o texto <i>As máquinas cambian</i>. Elixe e explica o uso das ferramentas adecuadas para distintos traballos. Constrúe un ventilador.

ESTÁNDARES DE AVALIACIÓN DE CIENCIAS DA NATUREZA

1º Trimestre

1. Nomea e sinala algúns ósos e músculos do seu corpo.
2. Recoñece as principais articulacións, as súas funcións e ubicalas no seu corpo.
3. Identifica e describe as principais características das funcións vitais do ser humano.
4. Identifica e localiza as principais características do aparello respiratorio e a súa función.
5. Recoñece os alimentos como forma de enerxía e clasificalos en diversos grupos. Identificar os alimentos que constitúen unha dieta sa.
6. Describe os hábitos saudables dirixidos a ter unha boa saúde.
7. Coñece e utiliza elementos de protección para previr accidentes.
8. Presenta os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosa unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

2º Trimestre

1. Sinala as características dos seres vivos .
2. Recoñece a estrutura das plantas e identifica as súas partes e a súa función.
3. Diferencia tipos de plantas: árbores, arbustos e herbas.
4. Coñece a utilidade dalgunhas plantas.
5. Clasifica os animais en vertebrados e invertebrados.
6. Recoñece algunhas características dos mamíferos, aves e dos peixes.
7. Sinala algunhas características dos réptiles e anfibios.
8. Presenta os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosa unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

3º Trimestre

1. Identifica algunhas propiedades dos materiais e saber clasificalos.
2. Recoñece os efectos das forzas e saber por exemplos.
3. Coñece a diferenza entre o ruído e o son. Valora as consecuencias da contaminación acústica.
4. Identifica os cambios de estado e a súa reversibilidade.
5. Coñece a importancia do aforro de enerxía e da reciclaxe.
6. Define o concepto de máquina e distinguilas polo tipo de enerxía que utilizan. Coñece e sabe poñer exemplos de máquinas simples e compostas.
7. Sinala algúns descubrimentos e inventos e valora a utilidade das novas tecnoloxías e identificar as partes dun ordenador.
8. Presenta os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosa unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostra interese, autonomía e esforzo polo seu traballo

CRITERIOS DE AVALIACIÓN DE CIENCIAS DA NATUREZA

1. Nomear e sinalar algúns ósos e músculos do seu corpo.
2. Recoñecer as principais articulacións, as súas funcións e ubicalas no seu corpo.
3. Identificar e describir as principais características das funcións vitais do ser humano.
4. Identificar e localizar as principais características do aparello respiratorio e a súa función.
5. Recoñecer os alimentos como forma de enerxía e clasificalos en diversos grupos. Identificar os alimentos que constitúen unha dieta sa.
6. Describe os hábitos saudables dirixidos a ter unha boa saúde.
7. Coñece e utiliza elementos de protección para previr accidentes.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosar unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

2º Trimestre

1. Sinalar as características dos seres vivos .
2. Recoñecer a estrutura das plantas e identifica as súas partes e a súa función.
3. Diferenciar tipos de plantas: árbores, arbustos e herbas.

4. Coñecer a utilidade dalgunhas plantas.
5. Clasificar os animais en vertebrados e invertebrados.
6. Recoñecer algunhas características dos mamíferos, aves e dos peixes.
7. Sinalar algunhas características dos réptiles e anfibios.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosar unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

3º Trimestre

1. Identificar algunhas propiedades dos materiais e saber clasificalos.
2. Recoñecer os efectos das forzas e saber por exemplos.
3. Saber a diferenza entre o ruído e o son. Valorar as consecuencias da contaminación acústica.
4. Identificar os cambios de estado e a súa reversibilidade.
5. Coñecer a importancia do aforro de enerxía e da reciclaxe.
6. Define o concepto de máquina e distinguilas polo tipo de enerxía que utilizan. Coñece e sabe poñer exemplos de máquinas simples e composta
7. Sinalar algúns descubrimentos e inventos e valorar a utilidade das novas tecnoloxías e identificar as partes dun ordenador.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosar unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese, autonomía e esforzo polo seu traballo.

MÍNIMOS ESIXIBLES DE CIENCIAS DA NATUREZA

- ✿ Recoñecer as principais partes do corpo e clasificalas en función da súa localización.
- ✿ Coñece o funcionamento básico dos diferentes aparatos do corpo.
- ✿ Recoñece e valora unha dieta saudable.

- ✿ Identifica por algunha característica importante animais mamíferos, aves, réptiles, peixes e anfibios.
- ✿ Coñece e valora a importancia das plantas.
- ✿ Ten adquiridas as habilidades e destrezas necesarias para que poida afrontar o seguinte curso coa autonomía axeitada

ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS.

ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS		
MODELOS METODOLÓXICOS	PRINCIPIOS METODOLÓXICOS	AGRUPAMENTOS
<ul style="list-style-type: none"> *Modelo discursivo/expositivo. *Modelo experiencial. *Obradoiros. *Aprendizaxe cooperativa. *Traballo por tarefas. *Traballo por proxecto. *Traballo cooperativo. *Outros 	<ul style="list-style-type: none"> *Actividade e experimentación que permita a aproximación ao método científico e tamén a introducir o valor funcional da ciencia para que sexan quen de explicar fenómenos cotiáns. *Participación. *Motivación. *Personalización. *Inclusión. *Interacción. *Relevancia. *Funcionalidade. *Globalización. *Avaliación formativa. *Outros. 	<ul style="list-style-type: none"> Tarefas individuais. Agrupamento flexible. Parellas. Pequeno grupo. Gran grupo. Outros.

RECURSOS PARA A AVALIACIÓN		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS PARA A AVALIACIÓN	SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática do traballo diario do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probas de avaliación inicial • Observación directa • Caderno de aula 	<p>Cualificación cuantitativa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na proba de control, a cualificación máxima da proba será de 10 puntos. A avaliación inicial

<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Probas específicas. • Uso de la biblioteca de aula e do Centro • Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. • Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións). • Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). <ul style="list-style-type: none"> □ Valoración cuantitativa do progreso colectivo. □ Valoración cualitativa do progreso colectivo. • Traballo en grupo. • Outros. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diario de clase. • Portafolio • Investigacións. • Outros documentos gráficos ou textuais. • Intercambios orais co alumnado. • Exposicións. • Posta en común. • Debates e intervencións. • Proba obxectiva. • Proba de interpretación de datos. • Elaboracións multimedia. Gravacións. • Rexistro do uso da biblioteca. • Proxectos persoais ou de grupo. • Outros 	<p>cualificarase da mesma maneira.</p> <p>Cualificación cualitativa: ten como clave para o diagnóstico a rúbrica correspondente á unidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> • As probas de avaliación por competencias. • A observación directa.
--	--	---

AVALIACIÓN : PORCENTAXES.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
A avaliación positiva das materias pendentes estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na programación do nivel. Grado de adquisición das aprendizaxes básicas de lectura e escritura	Analizarase a evolución do proceso de ensino-aprendizaxe. Esfuerzo, interese e traballo diario de clase. Valoración dos procesos seguidos e resultados. Destrezas comunicativas. Expresión oral. Grado de adquisición das competencias básicas. Realización das tarefas sen axuda externa. Orde , limpeza na presentación dos traballos.	
Análise das producións do alumnado	Traballo diario (oral e escrito): cadernos, fichas das unidades didácticas, rexistros de observación , outras probas orais e escritas... Probas específicas escritas e orais.	70 %
Observación sistemática do esforzo,actitude, comportamento e autonomía.	Diario de clase, observación directa.	30%
	Cualificación total	100%

MATERIAL E RECURSOS.

Libro de Ciencias da Natureza da editorial Santillana.

Cadernos de CCNN da editorias Santillana.

Libros da biblioteca de aula.

O ordenador.

Tarxetas, murais ilustrativos , ...

Recursos didácticos da página web www.anayadigital.com

LibroMedia de Ciencias da Natureza de 2.º. Actividades e recursos correspondentes ás unidades. <http://aulavirtual.santillana.es/>

Recursos aportados polo alumnado e as familias.

Recursos da biblioteca.

Recortes, ilustracións, artigos e imaxes da prensa escrita.

Outros materiais: caderno de Ciencias da Natureza: Por que necesitamos os animais?

Videos didácticos para CCNN.

ÁREA DE CIÊNCIAS SOCIAIS

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

OS CONTIDOS:

Os contidos atópanse divididos en 6 unidades:

1. Onde vivimos
2. En que traballan as persoas
3. Comunicámonos
4. O mundo que nos arrodea
5. A auga e as rochas
6. O tempo pasa

OS OBXETIVOS:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

- h) Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

OS CONTIDOS:

Os bloques nos que se distribúen os contidos da área son os seguintes:

- **Bloque 1.** Contidos comúns.
- **Bloque 2.** O mundo que nos rodea.
- **Bloque 3.** Vivir en sociedade.
- **Bloque 4.** As pegadas do tempo.

TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS CCSS
1º TRIMESTRE
As aldeas, vilas e cidades.
O concello e os servizos municipais.
A convivencia. A localidade (tipos, barrio e rúa).
A educación viaria.
Os traballos. Diferentes sectores e tipos de comercio.
Planos e mapas.
2º TRIMESTRE
Os medios de comunicación: tipos
As novas tecnoloxías. Publicidade.

A paisaxe: interior e costa. Orientación.

As rochas na paisaxe.

Os ecosistemas.

3º TRIMESTRE

A auga: uso, características e estados. A auga na natureza e o seu ciclo.

Os ríos.

Rochas e minerais

Paso do tempo: medida, acontecementos e cambios.

As localidades. Os costumes e as tradicións

Restos do pasado e persoaxes históricos.

A Terra e o sistema solar: os movementos da Terra e fases da Lúa.

ESTÁNDARES DE AVALIACIÓN DE CIENCIAS SOCIAIS

PRIMEIRO TRIMESTRE:

1. Diferencia entre aldeas, vilas e cidades e recoñece as súas características.
2. Identifica, respecta e valora normas de convivencia entre veciños e veciñas.
3. Coñece algunhas persoas que traballan no concello e algún servizo municipal.
4. Sabe atopar algún dato sinxelo en mapas e planos.
5. Recoñece as normas de seguridade viaria dos peóns e dos usuarios de diferentes medios de transporte.
6. Describe diferentes profesións que prestan servizos e identifica e diferencia os lugares en que se desenvolve o traballo.
7. Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que dan servizos.
8. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo e respeta as ideas alleas.
9. Presenta os traballos con limpeza, orde e remata nun tempo sinalado.

10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

SEGUNDO TRIMESTRE

1. Enumera algún medio de comunicación individual e colectivo.
2. Recoñece as vantaxes e usos das novas tecnoloxías
3. É capaz de interpretar un anuncio publicitario sinxelo.
4. Sabe clasificar os elementos da natureza en naturais e humanos.
5. Clasifica elementos do ecosistema: seres vivos e medio físico.
6. Identifica algún dos elementos das paisaxes de costa e de interior.
7. Valora o coidado das paisaxes naturais.
8. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo e respeta as ideas alleas.
9. Presenta os traballos con limpeza, orde e remata nun tempo sinalado.
10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

TERCEIRO TRIMESTRE

1. Explica as propiedades da auga e os seus diferentes estados.
2. Identifica con axuda de debuxos o ciclo da auga e os lugares onde podemos atopala.
3. Explica o que é un río e describe o seu percorrido.
4. Recoñece algunhas rochas e minerais e explica os cambios da paisaxe producidos por estes.
5. Recoñece os cambios que produce o paso do tempo nas persoas, as cousas, etc. e valora a utilidade de medir o tempo.
6. Coñece algunhas tradicións e festas populares da súa localidade e comunidade. Valora a importancia dos museos.
7. Coñece os nomes dos planetas e a súa situación con respecto ao Sol. Describe os movementos da Terra.
8. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo e respeta as ideas alleas.
9. Presenta os traballos con limpeza, orde e remata nun tempo sinalado.
10. Mostra interese e esforzo polo seu traballo.

1ºTRIMESTRE (UNIDADES 1 e 2)

UNIDADE 1: ONDE VIVIMOS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico. • Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes para obter información, analízala, organízala... <small>[SEP]</small> • Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. • O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de <small>[SEP]</small> hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. <small>[SEP]</small> 	<ul style="list-style-type: none"> • Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. • Uso de estratexias para organizar a información obtida. • Utilización e lectura de diferentes linguaxes. • Traballo individual e en grupo. • Valoración da convivencia pacífica e tolerante. • Respecto das normas de conduta en distintas contornas. • Valoración do diálogo para resolver conflitos. • Realización de pequenos proxectos mostrando actitude emprendedora. • Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 	<p>B1-1. B1-2. B1-3. B1-4</p>	<p>CSB1-1.1. CSB1-1.2. CSB1-2.1. CSB1-3.1. CSB1-4.1.</p>	<p>CL CD AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busca información en textos e imaxes sinxelas, selección e a organiza para realizar as actividades. • Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a información obtida. • Analiza información relacionada co contido da unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas e resumos. • Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. • Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. • Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos. • Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. • Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e de resolver conflitos. • Manifesta autonomía na planificación e execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.

<ul style="list-style-type: none"> Utilización da terminoloxía da área. 					<ul style="list-style-type: none"> Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
--	--	--	--	--	--

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> Interpretación dun plano. 	B2-8.	B2-8.1.	CMCT AA IE	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta e traza un traxecto no plano

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía. A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais. Seguridade viaria como persoas viaxeiras, peóns ou peoas. 	<ul style="list-style-type: none"> As aldeas, as vilas e as cidades e os seus barrios. O municipio e o concello. As normas de convivencia. Distinción das características de aldeas, vilas e cidades. Exposición de vantaxes de vivir en aldeas, vilas ou cidades. Diferenciación de municipio e de concello. Recoñecemento do concello e dos seus membros. 	B3-1. B3-2. B3-3. B3-4. B3-8	B3-1.1. B3-2.1. B3-3.1. B3-4.1. B3-8.1. B3-8.2.	CL AA SC IE	<ul style="list-style-type: none"> Diferencia entre aldeas, vilas e cidades e recoñece as súas características. Explica as vantaxes de vivir nunha aldea ou nunha cidade. Sabe o que é un municipio e un concello e diferéncias. Identifica os integrantes do concello e as funcións de seus membros. Identifica distintos servizos sociais e recoñece os traballadores que os realizan. Identifica, respecta e valora normas de convivencia entre veciños e veciñas.

	<ul style="list-style-type: none"> Identificación de servizos municipais e os seus traballadores. Valoración das normas para a boa convivencia. Recoñecemento de sinais de tráfico e normas de seguridade viaria dos peóns e usuarios de diferentes medios de transporte. Lectura comprensiva do texto <i>Unha nova asociación no barrio</i>. 				<ul style="list-style-type: none"> Resolve conflitos entre persoas mostrando habilidades para a súa resolución pacífica. Recoñece as normas de seguridade viaria dos peóns e dos usuarios de diferentes medios de transporte. Le e comprende o texto <i>Unha nova asociación no barrio</i>
--	---	--	--	--	---

UNIDADE 2: EN QUE TRABALLAN AS PERSOAS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes 	<ul style="list-style-type: none"> Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. Uso de estratexias para organizar a información obtida. Utilización e lectura de diferentes linguaxes. Traballo individual e en grupo. Valoración da convivencia pacífica e tolerante. 	<p>B1-1.</p> <p>B1-2.</p> <p>B1-3.</p> <p>B1-4</p>	<p>CSB1-1.1.</p> <p>CSB1-1.2.</p> <p>CSB1-2.1.</p> <p>CSB1-3.1.</p> <p>CSB1-4.1.</p>	<p>CL</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>SC</p> <p>IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Busca información en textos e en imaxes sinxelos, selección e organización para realizar as súas actividades. Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a información obtida. Analiza información relacionada co contido da unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas e resumos. Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e

<p>para obter información, analizala, organizala...</p> <ul style="list-style-type: none"> Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos... Utilización da terminoloxía da área. 	<ul style="list-style-type: none"> Respecto das normas de conduta en distintas contornas. Valoración do diálogo para resolver conflitos. Realización de pequenos proxectos mostrando unha actitude emprendedora. Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 				<p>tolerante entre os diferentes grupos humanos.</p> <ul style="list-style-type: none"> Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e de resolver conflitos. Manifesta autonomía na planificación e execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
---	--	--	--	--	--

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o 	<ul style="list-style-type: none"> Os traballos na natureza, nas fábricas e nos obradoiros, e traballos que prestan servizos. Recoñecemento de traballos na natureza e identificación da materia prima que obteñen; descrición das tarefas que realizan labregos/as, gandeiros/as, mariñeiros/as e mineiros/as. Recoñecemento de traballos de fábricas e de obradoiros e identificación de produtos que elaboran; descrición das características dos traballos de fábricas e de obradoiros. 	<p>B3-7.</p>	<p>B3-7.1. B3-7.2.</p>	<p>CL AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece os traballos relacionados coa natureza e identifica a materia prima que obtén cada un. Distingue e describe as tarefas que realizan labregos/as, gandeiros/as, mariñeiros/as e mineiros/as. Recoñece os traballos de fábricas e de obradoiros e identifica os produtos que elaboran. Diferencia e describe as características dos traballos que realizan os obreiros nas fábricas e os artesáns nos obradoiros. Recoñece e diferencia materias primas e produtos

<p>alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecemento de traballos que prestan servizos e identificación do servizo que prestan; descrición de diferentes profesións e os lugares en que se desenvolve o seu traballo. • Recoñecemento do camiño dun produto desde a súa produción ata o seu consumo. • Lectura comprensiva do texto <i>Algo máis ca lixo</i>. • Valoración dun consumo esponsable e razoable. 				<p>elaborados.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recoñece traballos que prestan servizos e identifica os servizos que prestan. • Describe diferentes profesións que prestan servizos e identifica e diferencia os lugares en que se desenvolve o traballo. • Recoñece e explica o camiño dun produto desde a súa produción ata o seu consumo. • Le e comprende o texto <i>Algo máis ca lixo</i>. • Explica por que o lixo se considera materia prima e valora o compromiso de reciclalo. • Valora o consumo responsable e razoable.
---	---	--	--	--	--

2ºTRIMESTRE (UNIDADES 3 e 4)

UNIDADE 3: COMUNICÁMONOS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a Iniciación ao coñecemento científico. • Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e 	<ul style="list-style-type: none"> • Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. • Recoñecemento e uso das tecnoloxías da información e da comunicación. • Uso de estratexias para organizar a información 	<p>B1-1. B1-2. B1-3. B1-4</p>	<p>CSB1-1.1. CSB1-1.2. CSB1-2.1. CSB1-3.1. CSB1-4.1.</p>	<p>CL CD AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busca información en textos e en imaxes sinxelos, selecciónaa e organizaa para realizar as súas actividades. • Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación. • Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a información obtida. • Analiza información relacionada co contido da unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas,

<p>facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes para obter información, analizala, organizala...</p> <ul style="list-style-type: none"> Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos... Utilización da terminoloxía da área. 	<p>obtida.</p> <ul style="list-style-type: none"> Utilización e lectura de diferentes linguaxes. Traballo individual e en grupo. Respecto das normas de conduta en distintas contornas. Realización de pequenos proxectos mostrando unha actitude emprendedora. Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 				<p>resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p> <ul style="list-style-type: none"> Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. Manifesta autonomía na planificación e na execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
--	--	--	--	--	---

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Os medios de comunicación. Impacto social. 	<ul style="list-style-type: none"> A necesidade de comunicarse do ser humano e as formas de facelo. Os medios de comunicación. As novas tecnoloxías. A publicidade. Identificación e clasificación de medios de comunicación en interpersoais ou de masas. 	<p>B3-6.</p>	<p>B3-6.1.</p>	<p>CL AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece a necesidade de comunicarse que ten o ser humano e coñece varias formas de facelo. Identifica distintos medios de comunicación e clasifícaos en interpersoais ou de masas. Elixo distintos medios de comunicación segundo a súa finalidade. Establece relacións entre os aparellos tecnolóxicos, como o móbil e a televisión por satélite, e a comunicación.

	<ul style="list-style-type: none"> • Relación dos medios de comunicación coa súa finalidade. • Relación entre os aparatos tecnolóxicos e a comunicación. • Características de teléfonos móbiles, televisión por satélite e Internet. • Recoñecemento das vantaxes e dos usos das novas tecnoloxías. • Redacción dun correo electrónico. • Clasificación da publicidade en consumista e educativa. • Recoñecemento das maneiras de darse a coñecer da publicidade. • Lectura comprensiva do texto <i>O cine, que grande invento.</i> • Busca de información en Internet. 				<ul style="list-style-type: none"> • Coñece as características de teléfonos móbiles, televisión por satélite e Internet. • Recoñece as vantaxes e usos das novas tecnoloxías. • Redacta un correo electrónico. • Clasifica a publicidade en consumista e educativa e analiza distintas mensaxes publicitarias. • Recoñece as maneiras de darse a coñecer da publicidade. • Le e comprende o texto <i>O cine, que grande invento.</i> • Busca información en Internet de maneira guiada.
--	--	--	--	--	--

UNIDADE 4: O MUNDO QUE NOS ARRODEA

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico. • Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da 	<ul style="list-style-type: none"> • Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. • Uso de estratexias para organizar a información obtida. • Utilización e lectura de 	<p>B1-1. B1-2. B1-3. B1-4</p>	<p>CSB1-1.1. CSB1-1.2. CSB1-2.1. CSB1-3.1. CSB1-4.1.</p>	<p>CL CD AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busca información en textos e en imaxes sinxelos, selecciónaa e organizaa para realizar as súas actividades. • Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a información obtida. • Analiza información relacionada co contido da unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas e

<p>contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes para obter información, analízala, organizala...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. • O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos... • Utilización da terminoloxía da área. 	<p>diferentes linguaxes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballo individual e en grupo. • Valoración da convivencia pacífica e tolerante. • Respecto das normas de conduta en distintas contornas. • Valoración do diálogo para resolver conflitos. • Realización de pequenos proxectos mostrando unha actitude emprendedora. • Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 				<p>resumos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. • Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. • Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos. • Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. • Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos. • Manifesta autonomía na planificación e execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. • Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
--	---	--	--	--	---

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Os ecosistemas da contorna e o ser humano. • A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación 	<ul style="list-style-type: none"> • A paisaxe. Os cambios na paisaxe. • Recoñecemento dos cambios producidos pola intervención do ser humano ao longo do tempo. • Identificación dos elementos das paisaxes de costa e diferenciación das súas formas. 	<p>B2-3. B2-4. B2-5. B2-6. B2-8.</p>	<p>B2-3.1. B2-4.1. B2-5.1. B2-5.2. B2-5.3 B2-6.1 B2-8.1</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observa e recoñece os cambios que se produciron nas paisaxes pola intervención de ser humano. • Diferencia os elementos naturais dunha paisaxe dos construídos polas persoas. • Identifica os elementos das paisaxes de costa e diferencia as súas formas: illa, cabo, praia, acantilado e baía. • Identifica os elementos das paisaxes de interior

<p>de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.</p> <ul style="list-style-type: none"> Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> Identificación dos elementos das paisaxes de interior e recoñecemento de paisaxes de montaña e de chaira. O ecosistema. Componentes do ecosistema. Ecosistemas terrestres e acuáticos. Lectura comprensiva do texto <i>As Cíes, unha paisaxe protexida</i>. A orientación nunha paisaxe. Identificación de problemas da contaminación pola intervención do ser humano no medio. 			<p>e recoñece as características e elementos das paisaxes de montaña e as características da paisaxe chaira.</p> <ul style="list-style-type: none"> Clasifica elementos do ecosistema: seres vivos e medio físico. Compara un ecosistema acuático e un terrestre. Identifica tipos de ecosistemas e clasifica seres de cada un. Investiga un ecosistema da localidade. Le e comprende o texto <i>As Cíes, unha paisaxe protexida</i>. Identifica os problemas de contaminación do aire causados pola intervención do ser humano. Valora a necesidade de coidar e de protexer o medio. Oriéntase nunha paisaxe e sinala puntos cardinais.
---	--	--	--	--

3º TRIMESTRE (UNIDADES 5 e 6)

UNIDADE 5: A AUGA E AS ROCHAS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a iniciación ao 	<ul style="list-style-type: none"> Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. 	<p>B1-1. B1-2. B1-3. B1-4</p>	<p>CSB1-1.1. CSB1-1.2. CSB1-2.1. CSB1-3.1.</p>	<p>CL CD AA</p>	<ul style="list-style-type: none"> Busca información en textos e en imaxes sinxelos, selecciónaa e organizaa para realizar as súas actividades. Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a

<p>coñecemento científico.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes para obter información, analízala, organízala... • Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. • O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos... • Utilización da terminoloxía da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uso de estratexias para organizar a información obtida. • Utilización e lectura de diferentes linguaxes. • Traballo individual e en grupo. • Valoración da convivencia pacífica e tolerante. • Respecto das normas de conduta en distintas contornas. • Valoración do diálogo para resolver conflitos. • Realización de pequenos proxectos mostrando unha actitude emprendedora. • Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 		<p>CSB1-4.1.</p>	<p>SC IE</p>	<p>información obtida.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza información relacionada co contido da unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas e resumos. • Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. • Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. • Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos. • Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. • Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos. • Manifesta autonomía na planificación e execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. • Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
---	---	--	-------------------------	--------------------------------	--

BLOQUE 2. O MUNDO EN QUE NOS RODEA

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> • Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os usos 	<ul style="list-style-type: none"> • A auga. Identificación dos distintos estados da auga e os seus cambios. • Localización da auga na natureza. • O ciclo da auga. Explicación das 	<p>B2-1. B2-2. B2-6. B2-7.</p>	<p>B2-1.1. B2-1.2. B2-2.1. B2-6.1.</p>	<p>CL CMCT AA SC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os distintos estados da auga e observa os cambios que se producen por efecto da calor e ao arrefriar. • Localiza a auga na natureza.

<p>responsable desta empregando as TIC.</p> <ul style="list-style-type: none"> Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles. Rochas e minerais da contorna: cor, textura, forma, dureza. Usos básicos destes materiais. 	<p>distintas fases do ciclo da auga.</p> <ul style="list-style-type: none"> Diferenciación entre auga doce e salgada e a súa localización. Identificación de características que fan potable a auga. Valoración da importancia da auga para os seres vivos. Os ríos. O curso dun río. Descrición das características dos distintos tramos dun río. As rochas. Recoñecemento das rochas na paisaxe e das súas características. A extracción de rochas e minerais. Lectura comprensiva do texto <i>O Canón do Sil</i>. Un experimento con auga. 		<p>B2-7.1.</p>	<p>IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Explica as distintas fases do ciclo da auga. Diferencia entre auga doce e salgada e sabe onde se localiza cada unha. Recoñece características da auga potable e valora súa importancia para os seres vivos. Explica o que é un río e describe o percorrido dun río desde o nacemento ata a desembocadura. Explica características de cada tramo. Recoñece as rochas e identifica as súas características. Observa e explica os cambios da paisaxe producidos polas rochas e minerais. Explica a utilidade dalgunhas rochas e minerais. Le e comprende o texto <i>O Canón do Sil</i>. Realiza experimentos coa auga para comprobar cambios de estado.
--	---	--	-----------------------	------------------	--

UNIDADE 6: O TEMPO PASA

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, 	<ul style="list-style-type: none"> Procura, selección e organización de información a partir de textos e de imaxes. Uso de estratexias para organizar a información 	<p>B1-1. B1-2. B1-3. B1-4</p>	<p>CSB1-1.1. CSB1-1.2. CSB1-2.1. CSB1-3.1. CSB1-4.1.</p>	<p>CL CD AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Busca información en textos e en imaxes sinxelos, selecciónaa e organízaa para realizar as súas actividades. Desenvolve estratexias para organizar e memorizar a información obtida. Analiza información relacionada co contido da

<p>acontecemento ou inquietude da contorna, que supoña un proceso de investigación e acción e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Introducción no uso das TIC e outras fontes para obter información, analizala, organizala...</p> <ul style="list-style-type: none"> Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. O traballo en equipo. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. Valoración do esforzo e coidado do material. A cooperación e o diálogo como valores democráticos... Utilización da terminoloxía da área. 	<p>obtida.</p> <ul style="list-style-type: none"> Utilización e lectura de diferentes linguaxes. Traballo individual e en grupo. Valoración da convivencia pacífica e tolerante. Respecto das normas de conduta en distintas contornas. Valoración do diálogo para resolver conflitos. Realización de pequenos proxectos mostrando unha actitude emprendedora. Actitudes de cooperación e de traballo en equipo. 				<p>unidade e manexa táboas, gráficos, esquemas e resumos.</p> <ul style="list-style-type: none"> Realiza os seus traballos de forma ordenada e limpa. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos. Respecta os códigos de conduta xeralmente aceptados en distintas contornas. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos. Manifesta autonomía na planificación e na execución de tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
---	---	--	--	--	--

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	CC	INDICADORES DE LOGRO
<ul style="list-style-type: none"> Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década. O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> Unidades de medida do tempo: hora, día, semana, mes e ano. Utilidade do uso do reloxo e do calendario. Identificación do paso do tempo en imaxes. 	<p>B4-1. B4-2. B4-3. B4-4. B4-5.</p>	<p>B4-1.1. B4-2.1. B4-3.1. B4-3.2. B4-4.1.</p>	<p>CL CMCT AA SC IE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Valora a utilidade de medir o tempo para ordenar as actividades do día. Identifica os momentos en que se divide o día: mañá, mediodía, tarde e noite, e relaciónaos coas actividades que realiza en cada un deles. Ordena as actividades que realiza nun día desde a

<ul style="list-style-type: none"> • Toma de conciencia do pasado tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte, os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna... • O patrimonio histórico, cultural e artístico. Coidado e conservación. • Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uso de nocións temporais: antes e despois; pasado e presente e futuro. • Fontes para coñecer a historia persoal. Fontes para coñecer a historia da localidade e as súas tradicións. • Definición de museo e a súa utilidade. • Recoñecemento e secuenciación de imaxes de distintas épocas. • Lectura comprensiva do texto <i>O Castro de Santa Trega</i>. • Construción dunha liña do tempo. • Realización dun reloxo de Sol. 		<p>B4-5.1.</p> <p>B4-5.2.</p>	<p>mañá ata a noite.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recoñece o reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. • Utiliza as nocións temporais de pasado e presente para diferenciar épocas da historia. • Explica a función do museo e explica unha visita que fixese a el. • Completa unha ficha sobre unha festa. • Recoñece os cambios que experimentou en si, tanto físicos como na forma de ser. • Le e comprende un texto sobre os contidos da unidade e ordena imaxes de épocas da máis antiga a máis moderna. • Identifica tipos de monumentos e asóciaos co termo para designalos. • Participa en un traballo cooperativo para propoñer un mellor uso para un monumento antigo. • Organiza o tempo nunha liña.
---	--	--	---	--

A AVALIACIÓN DE CIENCIAS SOCIAIS

RECURSOS PARA A AVALIACIÓN		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS PARA A AVALIACIÓN	SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa e sistemática do traballo diario do alumnado. • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Probas específicas. • Uso de la biblioteca de aula e do Centro • Análise e valoración de tarefas especialmente creadas para a avaliación. • Valoración cuantitativa do progreso individual (cualificacións). • Valoración cualitativa do progreso individual (anotacións e puntualizacións). <ul style="list-style-type: none"> ☐ Valoración cuantitativa do progreso colectivo. ☐ Valoración cualitativa do progreso colectivo. • Traballo en grupo. • Outros. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probas de avaliación inicial • Observación directa • Caderno de aula • Diario de clase. • Portafolio • Investigacións. • Outros documentos gráficos ou textuais. • Intercambios orais co alumnado. • Exposicións. • Posta en común. • Debates e intervencións. • Proba obxectiva. • Proba de interpretación de datos. • Elaboracións multimedia. Gravacións. • Rexistro do uso da biblioteca. • Proxectos persoais ou de grupo. • Outros 	<p>Cualificación cuantitativa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na proba de control, a cualificación máxima da proba será de 10 puntos. A avaliación inicial cualificarase da mesma maneira. <p>Cualificación cualitativa: ten como clave para o diagnóstico a rúbrica correspondente á unidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> • As probas de avaliación por competencias. • A observación directa.

AVALIACIÓN : PORCENTAXES.		
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CUALIFICACIÓN
A avaliación positiva das materias pendentes estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na programación do nivel. Grado de adquisición das aprendizaxes básicas de lectura e escritura	Analizarase a evolución do proceso de ensino-aprendizaxe. Esfuerzo, interese e traballo diario de clase. Valoración dos procesos seguidos e resultados. Destrezas comunicativas. Expresión oral. Grado de adquisición das competencias básicas. Realización das tarefas sen axuda externa. Orde , limpeza na presentación dos traballos.	
Análise das producións do alumnado	Traballo diario (oral e escrito): cadernos, fichas das unidades didácticas, rexistros de observación , outras probas orais e escritas Probas de avaliación escritas e orais	70 %
Observación sistemática do esforzo,actitude, comportamento e autonomía.	Diario de clase, observación directa.	30%
	Cualificación total	100%

MÍNIMOS ESIXIBLES.

- ★ Explica e comprende o ciclo da auga.
- ★ Identifica os elementos dos diferentes tipos da paisaxe.
- ★ Coñece os meses do ano, os días da semana e as estacións do ano.
- ★ Identifica os diversos medios de comunicación.
- ★ Diferencia aldeas, vilas e cidades.
- ★ Recoñece as características e os planetas do Sistema Solar.
- ★ Ten adquirida as habilidades e destrezas necesarias para que poida afrontar o seguinte curso coa autonomía axeitada.

MATERIAL E RECURSOS.

Libro CCSS.

Libros da biblioteca de aula.

O ordenador.

Tarxetas, murais ilustrativos e láminas.

Recursos dixitais: LibroMedia <http://aulavirtual.santillana.es/>

Recursos aportados polo alumnado e as familias.

Recursos da biblioteca.

Recortes, ilustracións, artigos e imaxes da prensa escrita.

Outros materiais: *O meu caderno das emocións*

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

VALORES.

EDUCACIÓN EN VALORES
TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS
1º TRIMESTRE
<p>Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa.</p> <p>O autoconcepto. A autopercepción. A autoimaxe.</p> <p>A autovaloración positiva. As calidades persoais. A percepción de emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.</p> <p>O autocontrol. O diálogo interior. A autorregulación da conduta. O pensamento positivo.</p> <p>A responsabilidade. A realización responsable de tarefas escolares. A automotivación. O interese.</p> <p>Os dereitos e deberes da persoa. A Declaración dos Dereitos do Neno: saúde, cariño e educación. A igualdade de dereitos de nenos e nenas respecto ás responsabilidades nos ámbitos familiar e escolar.</p>
2º TRIMESTRE
<p>Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais.</p> <p>As habilidades de comunicación. A importancia de pensar o que se vai expresar. O uso dos compoñentes da comunicación non verbal: postura, xestos, expresión facial, contacto visual.</p> <p>O diálogo. A expresión clara das ideas. A boa escoita. O respecto da quenda de palabra e a súa forma de expresalas.</p> <p>O respecto e a valoración do outro. A empatía. Poñerse no lugar doutro. A comprensión dos demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión e a aceptación das diferenzas.</p>
3º TRIMESTRE
<p>Bloque 3: A convivencia e os valores sociais.</p> <p>As habilidades sociais. A expresión clara das propias necesidades. A percepción das necesidades doutros. A unión de esforzos cun obxectivo común. O valor da amizade.</p> <p>As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia no grupo de amigos e no centro. A implicación coas persoas en situacións próximas. A participación no benestar da familia.</p> <p>A resolución do conflito. A expresión verbal e non verbal de situacións agradables e desagradables da vida cotiá. A representación de conflitos habituais desde o punto de vista das dúas partes.</p> <p>O respecto e a conservación do medio. A contribución ao uso responsable por todos, dos materiais persoais e da clase.</p> <p>A educación vial. As normas básicas de educación vial para os peóns. O uso responsable dos mediso de transporte.</p>

Currículo de Valores Sociais e Cívicos en 2º

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	C.C.	Estándares
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa						
2º	VSC	m	VSC-B1.1-O autoconecemento. A auto percepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	VSC-B1.1-Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a valorando positivamente as súas características físicas e calidades.	CSC CCL	2º-VSCB1.1.1-Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.
2º	VSC	a,m	VSC-B1.2-As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción. VSC-B1.3-O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.	VSC-B1.2-Estruturar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC	2º-VSCB1.2.1-Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos. 2º-VSCB1.2.2-Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal. 2º-VSCB1.2.3-Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións. 2º-VSCB1.2.4-Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
2º	VSC	b	VSC-B1.4-A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	VSC-B1.3-Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	CSC CAA	2º-VSCB1.3.1-Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. 2º-VSCB1.3.2-Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.
2º	VSC	b,m	VSC-B1.5-A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	VSC-B1.4-Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	CSC CSIEE	2º-VSCB1.4.1-Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación. 2º-VSCB1.4.2-Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.
2º	VSC	a,c	VSC-B1.6-A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	VSC-B1.5-Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común	CSC CCL	2º-VSCB1.5.1-Participa con interese na resolución de problemas escolares. 2º-VSCB1.5.2-Define e formula claramente problemas de convivencia.

Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais						
2º	VSC	m	VSC-B2.1-As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	VSC-B2.1-Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	CCL CSC	2º-VSCB2.1.1-Expresar con claridade sentimentos e emocións. 2º-VSCB2.1.2-Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións. 2º-VSCB2.1.3-Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.
2º	VSC	m,e	VSC-B2.2-A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	VSC-B2.2-Empregar a aserción.	CCL CSC	2º-VSCB2.2.1-Emprega a linguaxe positiva.
2º	VSC	c,m	VSC-B2.3-A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	VSC-B2.3-Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	CSC	2º-VSCB2.3.1-Emprega diferentes habilidades sociais básicas.
2º	VSC	a	VSC-B2.4-O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. VSC-B2.5-A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.	VSC-B2.4-Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	CSC	2º-VSCB2.4.1-. Identifica distintas maneiras de ser e actuar. 2º-VSCB2.4.2-Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.
2º	VSC	c,m	VSC-B2.6-As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	VSC-B2.5-Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	CSC CSIEE	2º-VSCB2.5.1-Forma parte activa das dinámicas do grupo. 2º-VSCB2.5.2-Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais						
2º	VSC	b,m	VSC-B3.1-Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. VSC-B3.2-Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.	VSC-B3.1-Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	CSC CSIEE	2º-VSCB3.1.1-Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas. 2º-VSCB3.1.2-Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.

2º	VSC	b	VSC-B3.3-A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. VSC-B3.4-Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.	VSC-B3.2-Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	CSC	2º-VSCB3.2.1-Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 2º-VSCB3.2.2-Respecta as regras durante o traballo en equipo.
2º	VSC	a	VSC-B3.5-Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	VSC-B3.3-Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	CSC	2º-VSCB3.3.1-Coñece e enumera as normas da aula. 2º-VSCB3.3.2-Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares. 2º-VSCB3.3.3-Participa na elaboración das normas da aula 2º-VSCB3.3.4-Respecta as normas do centro escolar.
2º	VSC	c	VSC-B3.6-A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSC-B3.4-Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	CSC CCL	2º-VSCB3.4.1-Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade. 2º-VSCB3.4.2-Escolta as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente. 2º-VSCB3.4.3-Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito. 2º-VSCB3.4.4-Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.
2º	VSC	a	VSC-B3.7-Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	VSC-B3.5-Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	CSC	2º-VSCB3.5.1-Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas. 2º-VSCB3.5.2-Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar. 2º-VSCB3.5.3-Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.
2º	VSC	d,m	VSC-B3.8-As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades.	VSC-B3.6-Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	CSC CSIEE	2º-VSCB3.6.1-Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. 2º-VSCB3.6.2-Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu

			Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.			sexo
2º	VSC	c,k	VSC-B3.9-Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico. VSC-B3.10-Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.	VSC-B3.7-Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	CCL CSC	2º-VSCB3.7.1-Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos. 2º-VSCB3.7.2-Razoa as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. 2º-VSCB3.7.3-Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.

CRITERIOS/ ESTÁNDARES DE AVALIACIÓN VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

PRIMEIRO TRIMESTRE

1. Explicar a importancia de quererse a un mesmo e de querer aos demais.
2. Decatarse da importancia do esforzo para conseguir bos resultados.
3. Amosar autonomía nas tarefas propias da súa idade.
4. Recoñecer e aprender dos seus erros. Asumir responsabilidades.
5. Respetar e valorar as opinións dos demais.
6. Traballar en equipo, valorando o esforzo individual e colectivo.
7. Entender a importancia dunha boa educación. Mellorar seus hábitos escolares.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Amosar unha atitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

SEGUNDO TRIMESTRE

1. Ser capaz de usar os xestos para expresar os seus sentimentos e interpretar os dos demais.
2. Intentar resolver conflitos dialogando.
3. Coñecer os principais medios de comunicación e usalos con precaución.
4. Colaborar na casa e no centro escolar.

5. Respetar as normas e valorar o esforzo dos profesores na súa educación.
6. Valorar a amizade.
7. Respetar a diferenza de capacidades e opinión.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Aposar unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

TERCEIRO TRIMESTRE

1. Entender a necesidade de axustarse a normas para traballar en equipo
2. Entender o valor das normas de boa conduta.
3. Cumprir normas de convivencia.
4. Coñecer a existencia de normas de seguridade vial e procurar respectalas.
5. Aprender e explicar a importancia de conservar o medio.
6. Valorar a importancia das persoas que traballan axudando aos demais.
7. Nomear comportamentos solidarios e selo na vida cotiá.
8. Presentar os traballos con limpeza, orden e rematar nun tempo sinalado.
9. Aposar unha actitude respectuosa cara os compañeiros, profesorado e persoal docente.
10. Mostrar interese e esforzo polo seu traballo.

MÍNIMOS ESIXIBLES

- Coñece a importancia dos bos hábitos para a saúde.
- Emprega o diálogo para resolver conflitos.
- Respecta e aprecia as diferenzas entre as persoas.
- Participa activamente nas actividades do grupo.
- É capaz de aceptar a frustración e pedir axuda.
- É autónomo na realización das súas tarefas cotiás.

6. TEMPORALIZACIÓN

1º TRIMESTRE

SETEMBRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	Aval.
				8	9	10	11	Benvida.			
	12	13	14	15	16	17	18	Av.inicial.			
	19	20	21	22	23	24	25	UNIDADE 1	UNIDADE 1	UNIDADE 1	
	26	27	28	29	30						
OUTUBRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	
						1	2				
	3	4	5	6	7	8	9	UNIDADE 2	UNIDADE 2		
	10	11	12	13	14	15	16				
	17	18	19	20	21	22	23	UNIDADE 3			
	24	25	26	27	28	29	30				
	31										
NOVEMBRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	
		1	2	3	4	5	6	UNIDADE 4	UNIDADE 3	UNIDADE 2	
	7	8	9	10	11	12	13				
	14	15	16	17	18	19	20	UNIDADE 5	UNIDADE 4		
	21	22	23	24	25	26	27				
	28	29	30								
DECEMBRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT/LG	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
				1	2	3	4				
	5	6	7	8	9	10	11	CONTROIS	CONTROIS	CONTROIS	

	12	13	14	15	16	17	18					13 DECEMBR O-1ªAV
	19	20	21	22	23	24	25					
	26	27	28	29	30	31						

2º TRIMESTRE

XANEIRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
							1				
	2	3	4	5	6	7	8				
	9	10	11	12	13	14	15	UNIDADE 6	UNIDADE 5	UNIDADE 3	
	16	17	18	19	20	21	22	UNIDADE 7			
	23	24	25	26	27	28	29				
	30	31						UNIDADE 8	UNIDADE 6	UNIDADE 4	
FEBREIRO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
			1	2	3	4	5				
	6	7	8	9	10	11	12	UNIDADE 9	UNIDADE 7		
	13	14	15	16	17	18	19				
	20	21	22	23	24	25	26				
	27	28						UNIDADE 10	UNIDADE 8		
MARZO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
			1	2	3	4	5				
	6	7	8	9	10	11	12				
	13	14	15	16	17	18	19	CONTROIS	CONTROIS	CONTROIS	
	20	21	22	23	24	25	26				22 MARZO.- 2º AV
	27	28	29	30	31						

3º TRIMESTRE

ABRIL	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
						1	2				
	3	4	5	6	7	8	9				
	10	11	12	13	14	15	16	UNIDADE 11	UNIDADE 9	UNIDADE 5	
	17	18	19	20	21	22	23	UNIDADE 12			
	24	25	26	27	28	29	30				
MAIO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT/	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
	1	2	3	4	5	6	7	UNIDADE 13	UNIDADE 10	UNIDADE 6	
	8	9	10	11	12	13	14				
	15	16	17	18	19	20	21	UNIDADE 14	UNIDADE 11		
	22	23	24	25	26	27	28				
	29	30	31					UNIDADE 15	UNIDADE 12		
XUÑO	L	M	Me	X	V	S	D	L.CASTE/MAT/LG	LINGUA	CCNN/CCSS	Avaliación
				1	2	3	4				
	5	6	7	8	9	10	11	CONTROIS	CONTROIS		
	12	13	14	15	16	17	18				14. XUÑO 3ºAV
	19	20	21	22	23	24	25				
	26	27	28	29	30						

Comezo do curso: **8 SETEMBRO**

Remate do curso: **21 XUÑO**

En verde : Inicio e remate de cada Unidade Didáctica. L.C/Matemáticas

En amarelo: Probas de avaliación Inicial.

En azul: Avaliación.

7. METODOLOXÍA.

O proceso de ensinanza e aprendizaxe debe cumprir os seguintes requisitos:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado e das súas aprendizaxes previas.
- Asegurar a construción de aprendizaxes significativas a través da mobilización dos seus coñecementos previos e da memorización comprensiva.
- Posibilitar que os alumnos realicen aprendizaxes significativas por si sos.
- Favorecer situacións nas que os alumnos deben actualizar os seus coñecementos.
- Proporcionar situacións de aprendizaxe que teñen sentido para os alumnos, co fin de que resulten motivadoras.

En coherencia co exposto, os principios que orientan a nosa práctica educativa son os seguintes:

- **METODOLOXÍA ACTIVA.** Integración activa do alumnado na dinámica xeral da aula e na adquisición e configuración das aprendizaxes. Participación no deseño e desenvolvemento do proceso de ensinanza e aprendizaxe.
- **MOTIVACIÓN.** Consideramos fundamental partir dos intereses, demandas, necesidades e expectativas do alumnado. Tamén será importante arbitrar dinámicas que fomenten o traballo en grupo.
- **AUTONOMÍA NA APRENDIZAXE.** Utilización dunha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.
- Gradación das actividades, aparecendo en último lugar as que require un maior grao de habilidade e autonomía. Énfase nos procedementos e técnicas de aprendizaxe, que inclúen una reflexión sobre os contidos obxecto de estudo e una revisión final.
- **SELECCIÓN DOS CONTIDOS.** Reforzar o aprendido nos cursos precedentes e abrir o coñecemento cara a novos temas.
- **ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.** Teremos en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe, así como os seus intereses e motivacións.
- **EDUCACIÓN EN VALORES.** Presentando actividades que conducen á adopción de actitudes positivas sobre o coidado do propio corpo, conservación da natureza e a convivencia.

Principios metodolóxico para o alumnado con TEA:

METODOLOXÍA		
INTERVENCIÓN EDUCATIVA	AULA	CENTRO
A.- A súa colocación na aula preto das fontes de información. - O uso dun horario VISUAL individual de materias e quen a imparte. - A eliminación da	- Ambiente moi estruturado, predicible e fixo. - A axuda permanente de elementos visuais comprensibles (sistema pictográfico que proporcionen ou anticipen indicacións axeitadas e	- Visitas aos distintos espazos do centro e ás novas dependencias. - Preparación e seguimento dos tempos de lecer e dos cambios de clase: . Usar a figura do compañeiro

<p>hiperestimulación visual.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apoio visual permanente e coherente. -- Uso axeitado dos recursos tecnolóxicos (TIC), polo seu potencial decodificador - Explicacións adaptadas ao seu nivel de desenvolvemento e estratexias de encadeamento cara atrás. - O desenvolvemento de habilidades motoras finas e grosas utilizadas para o desenvolvemento de actividades funcionais. - Desenvolvemento de habilidades de organización independente (seguir instrucións grupais, pedir axuda, etc). - Desenvolvemento dos "puntos fortes" do alumnado con TEA que fomentan a mellora da autoestima e a consideración do profesorado e dos compañeiros/as. - Desenvolvemento das funcións cognitivas para acceder ao mundo social (competencias lingüísticas semánticas e pragmáticas-, habilidades mentalistas, habilidades sociais -imitación...) 	<p>comprensibles)-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uso dunha linguaxe clara, precisa (de poucas palabras) e sen uso de dobres sentidos. - A descomposición das actividades en pequenos ítems - A promoción do traballo colaborativo (con grupos reducidos). - A redución ou eliminación dos elementos de distracción que facilite a concentración.. - Asegurarse que se comprenden as ordes e normas xerais da aula. - Axuda permanente por parte da titora na organización das tarefas, da axenda e dos materiais que precise para cada tarefa. 	<p>ou compañeira titor.</p> <ul style="list-style-type: none"> . Potenciar a figura de referencia que lle axude a comunicar as súas dificultades. . Preparación das saídas culturais, visitas e excursións. . Participación de persoas adultas para ensinalle a xogar e entender as regras do xogo. . Propoñer alternativas para os recreos, tendo en conta os seus intereses e as súas necesidades.
--	---	--

8. AS ACTIVIDADES

O profesor xa non é a única nin a principal fonte de información. Tampouco o libro de texto. Con todo son medios de actividades moi interesantes e fundamentais.

Ágora a orixe dos datos pódese diversificar enormemente. O profesor promove a reflexión, a selección, a búsqueda de sentido e a construción do coñecemento. Tamén favorece unha actitude de maior iniciativa e actividade por parte do alumno.

O profesor pode promover actividades máis dirixidas ou máis libres.

Actividades dos libros de texto, de fichas relacionadas co tema ou contido.

Actividades propiciadas polos medios tecnolóxicos que presentan a información máis global, significativa e funcional.

A internet e o ordenador son medios de búsqueda de información, redaccións, traballos individuais e grupais...para xogar e aprender con distintos xogos e programas de CD-rooms.

Resumindo, as actividades coas novas tecnoloxías son:

Uso da internet como medio de comunicación ou búsqueda de información.

Uso do ordenador como medio de escritura e redacción e como soporte de xogos, destinado tanto ao disfrute como á aprendizaxe

9. A AVALIACIÓN

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

Concíbese e practícase da seguinte maneira:

- Continua e global, xa que atende a aprendizaxe como proceso e a o progreso do alumno no conxunto das áreas do currículo. Contémplase: Avaliación inicial, formativa e sumativa.
- Individualizada, centrándose na evolución de cada alumno.
- Integradora, contempla a flexibilidade na aplicación dos criterios da avaliación.
- Cualitativa, incidindo nos aspectos particulares do desenvolvemento do alumno.
- Orientadora, proporcionando a información precisa ao alumno para adquirir estratexias apropiadas.

ELEMENTOS A AVALIAR.

1. Avaliación do alumnado
2. Avaliación do proceso e a práctica docente
3. Avaliación da programación

1.- A avaliación do alumnado.

A avaliación dividirase en tres fases:

1. Ó comezar farase unha **avaliación inicial** como función diagnóstica.
2. Ó longo do curso, como función **formativa**, farase a avaliación continua revisando o nivel de consecución de obxectivos en función dos estándares marcados na programación e analizando datos de toda índole (procedementos utilizados, metodoloxía, actitudes...)
3. A avaliación **final**, ao rematar o curso, valorará o grao de consecución dos obxectivos mínimos. Aquí a información acumulada anteriormente axudará a tomar decisións sobre a promoción do alumnado, os cambios que serán necesarios introducir no proceso educativo, a orientación á familia, etc.

A avaliación inicial :

Data : 1ª quincena de setembro

Durante as primeiras semanas do curso realizaranse actividades útiles para valorar o nivel que presenta o alumno/a nas diferentes áreas.

Probas :

- Observación directa de actitude e comportamento individual e grupal en actividades cotiás : traballo persoal , traballo cooperativo e xogo.
- Actividades de expresión oral en galego e castelán (Presentarse e contar as súas vacacións).
- Realizaranse probas sobre lectoescritura (recoñecemento de vogais e consonantes, relacionar imaxe coa palabra, grafomotricidade....
- Lóxico-matemáticas: fichas sobre recoñecementos de grafías do 0 ao 9, asociación número e cantidade, recoñecementos das principais figuras xeométricas.

Os resultados desta avaliación darannos información sobre a descrición do grupo e as necesidades individuais e de grupo

A avaliación continua:

A avaliación será **continua e formativa**, o que supón a recollida de datos rigorosa, sistemática e permanente, coa finalidade de obter a información necesaria sobre os procesos de ensino-aprendizaxe que se dan na aula.

Valorarase o progreso do alumnado en relación co punto de partida e o referente serán os obxectivos marcados para cada área .

A avaliación final:

Ver os criterios de cualificación e promoción.

(**VER ANEXOS**)

10 . CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

En cumprimento do Decreto 105/2014, do 4 de setembro de 2014, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, os resultados da avaliación do alumnado expresaranse nos seguintes criterios de cualificación, aos que se lles achegará unha cualificación numérica:

- Sobresaliente (9 ou 10)
- Notable (7 ou 8)
- Ben (6)
- Suficiente (5)
- Insuficiente (1,2,3,ou 4)

Ao longo do curso realizaranse tres avaliacións, informando por escrito ao alumno e aos pais das cualificacións obtidas.

Para proceder á avaliación dos estándares de aprendizaxe das áreas establecemos uns procedementos e instrumentos de avaliación que veñen determinados nas programacións por área.

Os distintos estándares de aprendizaxe repartiranse en unidades didácticas en cada un dos trimestres. De cada bloque temático realizarase unha proba específica escrita. Ao finalizar o trimestre teranse en conta as distintas probas escritas realizadas e os outros procedementos de avaliación aplicados, tendo en conta os seguintes criterios de cualificación:

No caso de ter a terceira avaliación aprobada e as dúas primeiras suspensas, a nota da avaliación ordinaria será APROBADA.

No caso de ter suspensa a terceira avaliación suspensa, farase a media aritmética das tres avaliacións e aprobarase tendo máis dun 4,5. Nunca con 4,5.

11. INSTRUMENTOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Para rexistrar as evidencias de aprendizaxe vinculadas aos estándares utilizaranse **portfolios** de aprendizaxe na aula. Ao longo das distintas unidades didácticas irase planificando a realización e a **recollida de traballos** que mostren o nivel de consecución do estándar e detallen a súa evolución ao longo do curso . Pódense recoller :

- Actividades do libro ou da guía que traballen sobre os estándares definidos na programación.

- Problemas de aplicación de contidos nos que é necesario o desenvolvemento do razoamento lóxico.
- Probas escritas que recollan os estándares de aprendizaxe.
- Produtos finais derivados de tarefas aplicadas nun contexto real.
- Debuxos que representen aquilo que aprenderon.
- Diferentes ferramentas de auto e coavaliación do traballo realizado na aula.

Gráficamente:

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.
<p>PRODUCCIÓNS ORAIS/ESCRITAS DO ALUMNADO:</p> <p><i>Fichas das Unidade Didácticas.</i> <i>Cadernos de traballo.</i> <i>Probas escritas/orais.</i> <i>Fichas globalizadas.</i> <i>Rexistros de lectura.</i> <i>Fichas de comprensión.</i> <i>Traballos feitos polos alumnos/as.</i></p>	<p>A avaliación estará condicionada a superar os mínimos esixibles establecidos na Programación do nivel. Grado de adquisición das aprendizaxes básicas: lectura, escritura e cálculo.</p> <p style="text-align: center;">70%</p>
<p>REXISTROS DE OBSERVACIÓN. DIARIOS DE CLASE. PRODUCCIÓN DOS ALUMNOS CADERNOS E MATERIAL DO ALUMNADO. COMPETENCIAS CLAVE</p>	<p>Analizarase a evolución do proceso de ensino-aprendizaxe. Esfuerzo, interese e traballo diario de clase. Valoración dos procesos seguidos e resultados. Destrezas comunicativas. Comprensión lectora e expresión oral. Habilidades numéricas. Grado de adquisición das competencias básicas. Realización das tarefas sen axuda externa. Orde , limpeza de presentación dos seus traballos. Realización das tarefas nos tempos establecidos.</p> <p style="text-align: center;">30%</p>

- Considérase que o alumno/a ten avaliación positiva Trimestral se a súa cualificación é igual ou superior a 5.
- Final se acadou avaliación positiva nos tres trimestres ou se, malia ter un trimestre con resultado negativo, ou terceiro trimestre é positivo.

Se ten a última avaliación negativa e as outras dúas positivas a final será a media das tres.

12. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

O alumnado accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir .

- Con tres materias suspensas cualesquiera, NON PROMOCIONA.
- Con dúas materias instrumentais suspensas (Matemáticas, Lingua Castelá e Lengua Galega), NON PROMOCIONA.

13. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dentro da Programación Didáctica de Aula estableceranse apoios persoais para os alumnos que o precisen, utilizando materiais específicos e rutinas claras. Teranse en conta os diferentes niveis de madurez e coñecementos do alumnado polo que se exporán actividades axeitadas partindo das máis sinxelas e básicas para os nenos e nenas que teñan un ritmo máis lento de aprendizaxe e ofrecendo outras actividades máis complexas para os que teñan un ritmo máis rápido.

- Porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por calquera motivo.
- Os alumnos e alumnas con calquera dificultade de aprendizaxe e/ou de pronuncia, terán á súa disposición as medidas de reforzo educativo máis convenientes dos que ofrece o Centro. Contarase sempre co apoio do Equipo de Orientación seguindo as súas pautas sobre as medidas a seguir en cada caso .

As medidas de Atención á Diversidade a nivel de alumno son:

- Reforzo Educativo: medida ordinaria que afecta os elementos non prescriptivos do currículo. Empregaranse materiais complementarios de fichas que reforcen os contidos a traballar.
- Adaptación Curricular Significativa: medida extraordinaria que afecta aos elementos prescriptivos do currículo.

ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS ÁREA PENDENTES.

- As actividades irán encamiñadas a intentar solventar as dificultades que poidan presentar os/as alumnos/as nas diferentes áreas.
- Utilizarase material de diferentes editoriais, elaboraranse fichas de reforzo adaptadas a dificultade, material atopado na rede que sexa axeitado.
- Material manipulativo, visual e instrumental que poida axudar na mellora da evolución do alumno.
- A través destes materiais que irán dirixidos a alcanzar os obxectivos propostos, farase a avaliación tendo en conta os mínimos establecidos nesta programación didáctica.
- Establecerase un seguimento trimestral no que se valorará se é preciso continuar co reforzo, facer un reaxuste ou , pola contra, superáronse as dificultades.

PLAN E ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN/REFORZO PARA AO ALUMNADO QUE NON PROMOCIONA.

Reforzaranse as asignaturas pendentes cos cadernos complementarios da editorial que corresponden aos contidos dados en cada trimestre.

PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN

OBXECTIVOS

- Adquirir os contidos básicos para o desenvolvemento das competencias básicas das áreas de lingua e matemáticas.
- Potenciar a aprendizaxe e o rendimento escolar destes alumnos.
- Mellorar a integración social no grupo .
- Facilitar a transición dun nivel a outro.
- Favorecer a integración do alumnado inmigrante.
- Propiciar nos alumnos una actitude positiva e activa cara á aprendizaxe.
- Reforzar a autoestima persoal, escolar e social.
- Facilitar as aprendizaxes constructivas e significativas mellorando o seu rendimento.

ACTIVIDADES BÁSICAS

- As actividades deberán favorecer a adquisición de contidos básicos e cognitivos.
- Actividades de ampliación e reforzo das áreas instrumentais básicas.
- Actividades de mellora de habilidades sociais e emocionais.
- Actividades de mellora da lectura e comprensión lectora.
- Actividades de mellora de números, cálculo e resolución de problemas.
- Actividades de mellora de lectoescritura.

LENGUA

- Expresión oral.
- Comprensión oral.
- Lectura: asociación fonema—grafema.
 - Velocidad , fluidez lectora e comprensión lectora.
- Escritura: grafismo, ortografía natural e composición escrita e sinxela.

MATEMÁTICAS

- Conceptos.
- Numeración.
- Operacións e cálculo.
- Resolución de problemas .
- Formas xeométricas.

14. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS .

Traballaranse as diferentes conmemoracións ao longo do curso como ven recollido na PXA, con actividades adaptadas ao alumnado do primeiro curso. Por exemplo: O Magosto, O Nadal, Día da Paz, Interculturalidade, Semana do Libro, Semana das Letras Galegas, O Entroido...

15. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Para poñer en práctica todos os obxectivos propostos contamos cos seguintes recursos:

Recursos impresos:

Para a área de **Lingua Castelá** contamos co material editado pola editorial Anaya “*Aprender es crecer*”, que ademais do libro para o alumno , tamén nos ofrece un CD para o alumno e un CD para o profesorado con actividades de reforzo, ampliación, avaliación e unha proposta para a pizarra dixital (libro dixital).

Para mellorar a competencia lectora *Historias de papel* , da editorial Santillana.

Para as áreas de **Matemáticas** contamos co material editado tamén pola editorial Anaya (*Aprender es crecer*), que ademais do libro para o alumno tamén nos ofrece unha caixa material para a aula, bastante completa, con murais, material manipulativo , un reloxo...ademais do material que acompaña o libro de texto do alumno: regletas, reloxo, ...

Na área de **Lingua Galega** Estrelamar.Proxecto Saber Facer.

Para a área de Ciencias Sociais e de Ciencias da Natureza empregárase libros da Editorial Santillana.

Libros de consulta, folletos, revistas, periódicos..

Recursos dixitais: Contamos tamén cunha aula de informática cunha colección de CDs educativos, páxinas de internet, a pizarra dixital...Neste curso escolar temos o blogue FlicFlac.

Recursos persoais: os/as titores/as, mestres/as de apoio, os especialistas, a orientadora do centro, mestras especialistas en Audición e Linguaxe e en Pedagogía Terapéutica, coidadora...

Outro tipo de material: xogos educativos, xogos lúdicos, material específico para matemáticas, para as linguas ...que estean a disposición de todos/as os/as mestres/mestras. Outro material específico: pictogramas (para organizar horarios e anticipar as diferentes actividades da mañán) tablet e ordenador de aula para acceder a :- pictoaxenda e páxinas web que nos ofrecen multitude de recursos para traballar as diferentes áreas.

Recursos dispoñibles no aula:

- Ordenador de sobremesa.
- Pantalla de proxección.
- Cañón.

16. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROYECTO LECTOR

- Adicarase un tempo á lectura a primeira hora da mañá, de 9 a 9:15, coincidindo con todos os cursos do centro , que lerán a mesma hora.
- Neste tempo os nenos farán lectura de libros e contos a libre disposición e gustos, incluso poden traer da súa casa .
- Cada unidade didáctica , comezámola coa lectura do seu conto.
- Escoltamos a audición do conto, logo lomos colectivamente e facemos comprensión lectora do conto , primeiro oralmente e despois por escrito nas actividades do libro.
- Esa lectura farase tamén no libro de Lingua galega. Comezaremos coa unidade a través da lectura do conto e comprensión lectora e expresión oral.
- Lectura de poemas e pequenas dramatizacións , facendo os diálogos dos personaxes.
- Préstamo de libros da biblioteca da aula (facer pequenos resumos).
- Lectura na Biblioteca do centro :
- A profesora le un conto a todos os nenos-as , logo comprensión lectora oralmente.
- Xa na clase traballo sobre o conto (Completar preguntas , debuxos , resumo, inventar outro final etc.)
- Ler libremente na biblioteca o libro que desexen.
- Préstamo de libros da biblioteca .
- Traballar a lectura e a memorización de poemas e adiviñas de forma colectiva no encerado.
- Facer pareados e adiviñas e lelas aos compañeiros.
- Ler trabalinguas de forma correcta.
- Ler poesías coa entoación adecuada.

17. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Facilitouse o aprendizaxe dos alumnos co emprego de programas e contornas nas diferentes áreas do currículo. Tamén se favoreceu a adquisición de habilidades e destrezas.

Favoreceuse a capacidade creativa, de integración, de cooperación e de expresión das ideas propias a través do emprego do ordenador.

18. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Tal como se recolle no Plan de Convivencia as accións son:

- Actividades para integración e participación do alumnado.
- Actividades que favorezan a relación da familia e centro.
- Actuacións do profesor titor para a integración do alumnado de ingreso.
- Posibilitar que o alumnado aprenda a responsabilizarse da súas accións, actuacións e comunicacións cos outros.
- Contribuír a desenvolver actitudes cooperativas, solidarias e de respecto.
- Resolver situacións conflitivas dende a reflexión e o dialogo.

En definitiva, mellorar o clima da aula e do centro en todos os espazos escolares.

19. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROYECTO LINGÜÍSTICO

Participación activa nas actividades propostas polo Equipo de Dinamización da Lingua Galega para desenvolver o Plan de Fomento do uso do galego.

20. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

EXTRAESCOLARES:

Visitas que programe durante o curso o Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares, e que sexan de interese. Actividades relacionadas co teatro e artísticas para nenos, música, e aquelas que teñan que ver coa natureza, medio ambiente e reciclaxe...

COMPLEMENTARIAS:

O nivel participará en todas aquelas actividades propostas polos distintos equipos docentes: Magosto, Nadal, Entroido, Día da Paz, Semana do libro, Semana das Letras

Galegas, Constitución e Estatuto de Autonomía, Día da muller traballadora, Semana da prensa, etc.....así como outras propostas dende a biblioteca, TICS ou convivencia.

21. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Para avaliar a adecuación da programación na consecución dos obxectivos educativos propostos, terase en conta:

- Os resultados das avaliacións e a porcentaxe do alumnado que supera os contidos na materia.
- Farase unha revisión crítica dos resultados da avaliación continúa que permita detectar aspectos a mellorar na metodoloxía, nos recursos, na temporalización, na práctica docente, nas actividades organizadas....

22. PLAN DE CONTINXENCIA

Dado o descoñecemento que temos da posible evolución da pandemia do Covid-19, resulta imprescindible establecer plans de continxencia para estar preparados en función dos acontecementos.

Utilizaremos na medida do posible, a aula virtual, tendo en conta que o profesorado está a se formar en devandito medio.

Como no anterior confinamento o sistema utilizado foi o blogue do nivel, co que tanto alumnos, como pais e profesores obtivemos bos resultados e aceptación por todas as partes, esta ferramenta sería outra posible alternativa de traballo durante un posible confinamento.

Outras canles de comunicación, serán Abalar, correo electrónico de cada un dos titores do nivel, teléfono ...dando solucións ás posibles necesidades que presente cada alumno/familia durante unha posible situación de confinamento.

Avaliación

Continuaremos dando o contido establecido para este curso no currículo.

Seguiremos traballando cos libros de texto durante un posible confinamento cos medios necesarios para iso.

Recibiremos os traballos dos alumnos diariamente e teranse en conta para a súa posterior avaliación.

Ao regreso á aula, levará a cabo unha sinxela avaliación sobre a materia e contido traballado en casa.

Promoción

Adecuarase aos criterios de promoción establecidos na PXA.

Estas revisións levaranse a cabo **periódicamente** na reunión de coordinación de nivel e guíaranse por diferentes criterios de indicadores da práctica docente e indicadores de logro do proceso de ensino.

Ver as táboas nos Anexos

ANEXOS

	AVALIACIÓN INICIAL MATEMÁTICAS												
	NOME	ESCRIBE CORRECTAMENTE OS NÚMEROS DE 0 A 99	NÚMEROS DE 0 A 99. ORDENA...	COMPLETA SERIES	CÁLCULO: SUMA.	CÁLCULO: RESTA.	RECOÑECE OS NÚMEROS MAIORES NUN ENUNCIADO	CALCULA MENTALMENTE SUMAS SINXELAS	RESOLVE PROBLEMAS SINXELOS	IDENTIFICA OS DÍAS DA SEMANA	IDENTIFICA MESES DO ANO	RECOÑECE AS HORAS.	IDENTIFICA AS FIGURAS XEOMÉTRICAS BÁSICAS.
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													

<p>AVALIACIÓN INICIAL. LINGUAS</p> <p>ALUMNOS/AS</p>	LECTURA: VELOCIDADE.	LECTURA: COMPRENSIÓN	SEPARACIÓN DE PALABRAS	GRAFÍA	ORTOGRAFÍA	USO DE MAIÚSCULAS.	USO DE PUNTO PARA SEPARAR ORACIÓNS	DITADO	ORDE ALFABÉTICO	DIFERENCIA XÉNERO E SINGULAR E PLRAL	RECOÑECE FAMILIAS DE PALABRAS.
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											

AVALIACIÓN INICIAL. CIENCIAS DA NATUREZA												
ALUMNOS/ALUMNAS		Distingue as partes do corpo	Identifica os sentidos	Recoñece hábitos saudables para a saúde.	Indica os seres vivos.	Coñece as partes das plantas	Identifica cada animal co seu desprazamento.	Sinala algunha característica dos animais	Recoñece de que están feitos os obxectos.	Sabe a que colectores pertence cada residuo.	Diferencia máquinas manuais/automáticas.	
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												

	AVALIACIÓN INICIAL	<i>Coñece as partes da casa.</i>	<i>Identifica elementos da rúa.</i>	<i>Distingue características das cidades.</i>	<i>Diferencia as localidades.</i>	<i>Sinala algunha norma de seguridade na rúa.</i>	<i>Diferencia auga doce/salgada</i>	<i>Recoñece tempos atmosféricos</i>	<i>Define elementos naturais/artificiais paisaxe</i>	<i>Oriéntase nun plano.</i>	<i>Sabe os meses do ano.</i>		
	CIENCIAS SOCIAIS												
	ALUMNOS/AS												
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													
26													
27													
28													

Rúbrica de avaliación da comprensión do texto (LG/LC)

ALUMNO/A

CATEGORÍA	NIVEIS DE ADQUISICIÓN				CUALIFICACIÓN (MÁXIMO 4)
	EN VÍAS DE ADQUISICIÓN (1)	ADQUIRIDO (2)	AVANZADO (3)	EXCELENTE (4)	
Lectura e comprensión global do texto	Cústalle manter a atención durante a lectura do texto.	Mantén a atención durante a lectura do texto, pero necesita lelo de novo e apoiarse en imaxes para comprendelo.	Mantén a atención durante a lectura do texto e comprende o contido sen necesidade de volvelo ler.	Comprende o contido do texto cando o le por primeira vez e non necesita volvelo ler. Analiza o contido e explica sen dificultade.	
Recoñecemento dos detalles	Presenta dificultades para recordar os detalles do texto.	Lembra algúns detalles do texto e cústalle explicalos.	Lembra os detalles do texto cando se lle presentan opcións de resposta.	Lembra todos os detalles do texto e pode explicalos sen dificultade.	
Expresión oral	Cústalle expresarse de forma oral.	Esfórzase por expresarse de forma oral, pero utiliza un vocabulario pobre e pouco preciso.	Exprésase de forma oral cun vocabulario sinxelo pero adecuado e facendo un uso correcto da linguaxe.	Exprésase de forma oral con claridade empregando un vocabulario adecuado e utilizando unha linguaxe elaborada e comprensible.	
Análise e valoración do contido	Necesita apoio e orientación para analizar o contido do texto.	Lembra e explica o contido do texto sen facer valoracións.	Explica o contido do texto e relaciónao cos seus coñecementos previos sobre o tema.	Comprende e reflexiona sobre o contido do texto, relacionándoo cos seus coñecementos previos sobre o tema e respondendo preguntas en que inclúe as súas opinións e as razóns.	
CUALIFICACIÓN GLOBAL (MÁXIMO 16)					

CLAVE DE INTERPRETACIÓN: **4 a 6 PUNTOS:** En vías de adquisición; **7 a 10 PUNTOS:** Adquirido; **11 a 14 PUNTOS:** Avanzado; **15 a 16 PUNTOS:** Excelente.

Rúbrica de avaliación de comunicación oral (LG/LC)

ALUMNO/A

CATEGORÍA	NIVEIS DE ADQUISICIÓN				CUALIFICACIÓN (MÁXIMO 4)
	EN VÍAS DE ADQUISICIÓN (1)	ADQUIRIDO (2)	AVANZADO (3)	EXCELENTE (4)	
Intervención	Cústalle participar nas actividades de expresión oral.	Intervén cando lle preguntan, pero baixa a cabeza para que non lle pregunten.	Intervén en ocasións, pero prefire que interveñan outros antes.	Intervén de forma autónoma nas conversacións e demostra interese por participar.	
Contextualización	Fala sobre cousas distintas ao que lle preguntan.	Dá moitas voltas antes de falar sobre o que lle preguntan.	Fala sobre o que lle preguntan, pero de forma moi parca.	Fala sobre o que lle preguntan proporcionando detalles, exemplos...	
Fluidez	Cando fala con outros compañeiros ou adultos trábese constantemente.	Consegue falar con fluidez, pero trábese ao iniciar cada frase.	Fala ben, pero encontra dificultade nas palabras novas e nalgúns ocasións pode chegar a trabarse.	Fala con fluidez nas súas intervencións, vocaliza correctamente e pronuncia todas as palabras sen problemas.	
Vocabulario	Utiliza un vocabulario pobre e repite moitas palabras.	Utiliza un vocabulario axeitado pero repite moitas palabras.	Utiliza un vocabulario axeitado e tamén mostra interese por ampliar o seu léxico.	Utiliza un vocabulario amplo, mostra interese por ampliálo e pregunta o significado das palabras que non coñece.	
CUALIFICACIÓN GLOBAL (MÁXIMO 16)					

CLAVE DE INTERPRETACIÓN: **4 a 6 PUNTOS:** En vías de adquisición; **7 a 10 PUNTOS:** Adquirido; **11 a 14 PUNTOS:** Avanzado; **15 a 16 PUNTOS:** Excelente.

INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO ENSINO				
	ESCALA			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
1. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
3. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
4. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
5. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
6. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
7. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
8. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
9. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				
10. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
11. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				

INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
5. Combínase o traballo individual e en equipo.				
6. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
7. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
8. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
9. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
10. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. As medidas de apoio, reforzó.... están claramente vinculadas aos estándares.				
15. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				